

hoe staat dank op in de ochtend?

Inhoudsopgave

	INLEIDING Hoe staat dank op in de ochtend?	p. 4
1.	RUIMTE MAKEN VOOR ALLES WAT ER IN JE HUIST	
1.1.	Ik Ontmoet Mij training + video-installatie doorlopend	p. 9
1.2	Vrouwen in Bad 2.0 februari + maart	p.12
1.3	Doula's van de Stad mei + juni	p.15
1.4	A ritual beyond binary thinking juli	p.16
1.5	Mannen + Emancipatie mei-augustus	p.19
2.	ELKAARS WERELD BINNEN DANSEN	p.20
2.1	Geyersvlijt, 1 deur verder september + oktober	p.20
2.2	Wijktour Blood bitches + Gods wegen juni	p.24
2.3	WijkJury doorlopend	p.26
3.	LEVEN ALS EEN BORDUURWERK	p.29
3.1	Methodiekoverdracht doorlopend	p.29
3.2	AlzheimerFluisteren doorlopend	p.32
3.3	SterfTalks doorlopend	p.33

femaleconomy

jaarverslag

2023

4.	ER VALT NOG ZO VEEL ZACHTS TE DOEN VOORUITBLIK	p.34
5.	ONZE MEEST DIERBARE VREEMDELING ONS PUBLIEK, MARKETING + COMMUNICATIE	p.36
5.1	Aantallen en spreiding	p.36
5.2	Online uitreiken	p.38
5.3	Mailings voor ieder wat wils	p.39
5.4	Volop in de publiciteit	p.39
5.5	Team in ontwikkeling met blik op de toekomst	p.40
6.	HERONTDEK JEZELF IN DE OGEN VAN DE ANDER PARTNERS + KOMPANEN	p.41
7.	DE ZAKELIJKE + FINANCIËLE BEWEGING	p.44
7.1	SWOT analyses	p.45
7.2	Toelichting financiële positie Female Economy 2023	p.52
7.3	Werkgeverschap, opdrachtgeverschap en fair practice	p.55

hoe staat dank op in de ochtend? | INLEIDING

Hoe ziet danken eruit? Hoe staat dank op in de ochtend?

We hebben ons in 2023 innig dankbaar gevoeld.

Dankbaar voor alle mensen, oude bekenden en nieuwe gezichten, die we bij onze producties en ontmoetingen hebben ontvangen.

Dankbaar voor de Female Economy familie, onze collega's, kompanen en roedels -de mensen die we duurzaam vasthouden in onze producties- die het mogelijk maken, ons werk in de wereld neer te leggen.

Innig dankbaar ook voor de woorden waarmee de jury van het Cultuurfonds haar Cultuurfondsprijs aan ons toekende:

'Dit hechte, creatieve en unieke theatercollectief geeft het woord verbinding écht betekenis, door mensen van overal op onverwachte plekken samen te brengen en als deelnemer of publiek te betrekken bij fantastische voorstellingen.

(...)

Female Economy neemt mensen letterlijk op cultureel sleeptouw. De verhalen zijn echt, de artistieke waarde heel hoog. En de werkwijze is uniek: werkelijk rondlopen in elkaars leven, je verdiepen in de ander om daarna kunstenaars en buurt- en stadsbewoners samen laten werken. Dat levert mooie voorstellingen op, maar ook zoveel meer: gelijkwaardigheid en intense verbinding met nieuwe groepen in de samenleving, betrokkenheid. Een cultureel en positief tegengeluid in de huidige polarisatie.'

Gracieuze woorden en de kroon op het werk van 25 jaar Female Economy. En dat hebben we gevierd! We werden gevierd en wilden tegelijkertijd ook al die mensen vieren die meebouwen aan het werk waar we die waanzinnig mooie woorden voor hebben ontvangen. Dus regelden we samen met de organisatie een

dankbaar

innig

bus, zodat al onze dierbaren, oud-makers, oud-werknemers, kompanen en roedels erbij konden zijn op 20 november '23, toen de Cultuurfonds Prijs aan Female Economy werd uitgereikt uit handen van Hare Majesteit de Koningin Máxima. Deze roedel van 100 leden kleurde de eerste drie rijen van Theater Zuidplein in Rotterdam. Dezelfde plek waar de kiem van ons gezelschap werd gelegd toen Adelheid werd gevraagd vier Marokkaanse jonge vrouwen te regisseren in een voorstelling -Vijf op je Ogen- over de verscheurdheid van leven in twee culturen met o.a. Myriam Sahraoui.

Omringd door onze roedels, en nog 300 genodigden werden we geëerd door collega's en kompanen op het podium. Anna Drijver, die in Vrouwen in Bad speelde, had de rol van gastvrouw die de ode van Noraly Beyer en Thomas de Bres aan het spetterende optreden van Meral Polat -allen bekenden uit onze wijkvoorstellingen- reeg.

Wie feest viert trakteert. Om het publiek te laten voelen wat een 'Female Economy' inhoudt, ontvingen we iedereen met twee van onze producties: de Rhoussoul, een welkomstritueel en de Beauty Verhalen Salon, een intieme installatie met levensverhalen. Het geheel omlijst door foto's van ons werk en de Tafel van Zina -onze keukenkoninginnen- die on stage een heerlijke linzensoep bereidden om later uit te delen. Want onthaald met een warme kop soep, voel je je werkelijk welkom.

Het was ook een moment dat ons wakker schudde.

En we waren dat jaar al opgeschud.

Letterlijk.

Aardbevingen in Turkije en Marokko aan het begin van het jaar.

De herkomstlanden van veel mensen uit onze roedel en toko.

We stonden erbij stil met woorden en daden. Nazmiye Oral

sprak op het benefiet dat werd georganiseerd in het

Amsterdamse Paradiso.

De wereld bleef in beweging. De vernietigende oorlog die

Israël in Gaza voert na de traumatische aanval van Hamas.

Beiden uit op totale vernietiging om te boeten voor oude

trauma's. En toen moesten de verkiezingen in Nederland nog

komen, waarbij de PVV de grootste partij bleek. Een partij die

in het verkiezingsprogramma ondemocratische beginselen van

uitsluiting van migranten en moslims, heeft opgenomen. De vrees heerste voor

polarisatie. Onze respons is altijd: die uitreiking, elkaar opzoeken, openblijven voor de

het Cultuurfor

ads

ander om mens - tot mens met elkaar te zijn. Dat is ook wat Nazmiye aanhaalde in Zomergasten in 2020, een fragment dat wij dit jaar, vlak voor de verkiezingen, deelden via social media en veel reactie kreeg. Resonantie. Ze vertelt daarin over haar adoptie - de periode in 2010 toen ze dag en nacht samen met een PVV'er in één huis leefde, als basis voor onze wijkvoorstellen. Twee ogenschijnlijke tegenpolen die het leven deelden. Die hun deur en hart openden, en elkaar zagen voor wat ze zijn: mens. En ja, die beweging is hard werken. Maar toch: probeer het. Begin ermee. Veeg de ander niet op voorhand van tafel. Een van de hartroerende reacties op dit fragment was: **'Stel je toch eens voor dat een van de prachtige vrouwen van Female Economy verkenner zou worden. Op naar een mooiere wereld, verbonden, liefdevol, krachtig, creatief, inclusief.'**

Niet alleen de realiteit in de wereld sloeg ons een besef in het gezicht. Want wanneer je in het licht staat, brengt dat ook de pijn van het niet gezien zijn in herinnering. Gelukkig helpt huisvriend, systemisch coach en veranderexpert Jan Andreae ons als gemeenschap van makers en dragers ons eigen ecosysteem schoon te houden. Onze binnenwereld naar buiten te brengen en dankbaarheid te oefenen, uit te spreken, een plek te geven. Er een kronende handeling van te maken. Omdat dat is waar je de ander werkelijk in ziet, in de dankbaarheid. Of in de woorden van Adelheid in haar dankwoord bij ontvangst van de Cultuurfonds Prijs:

**'Daarom, het danken even niet als dankwoord
maar het danken als 'het danken zelf' uitlichten.
Wat doet het danken? Hoe wordt het wakker in de ochtend?
Waar beweegt het naartoe? Wat is de identiteit van het danken zelf?**

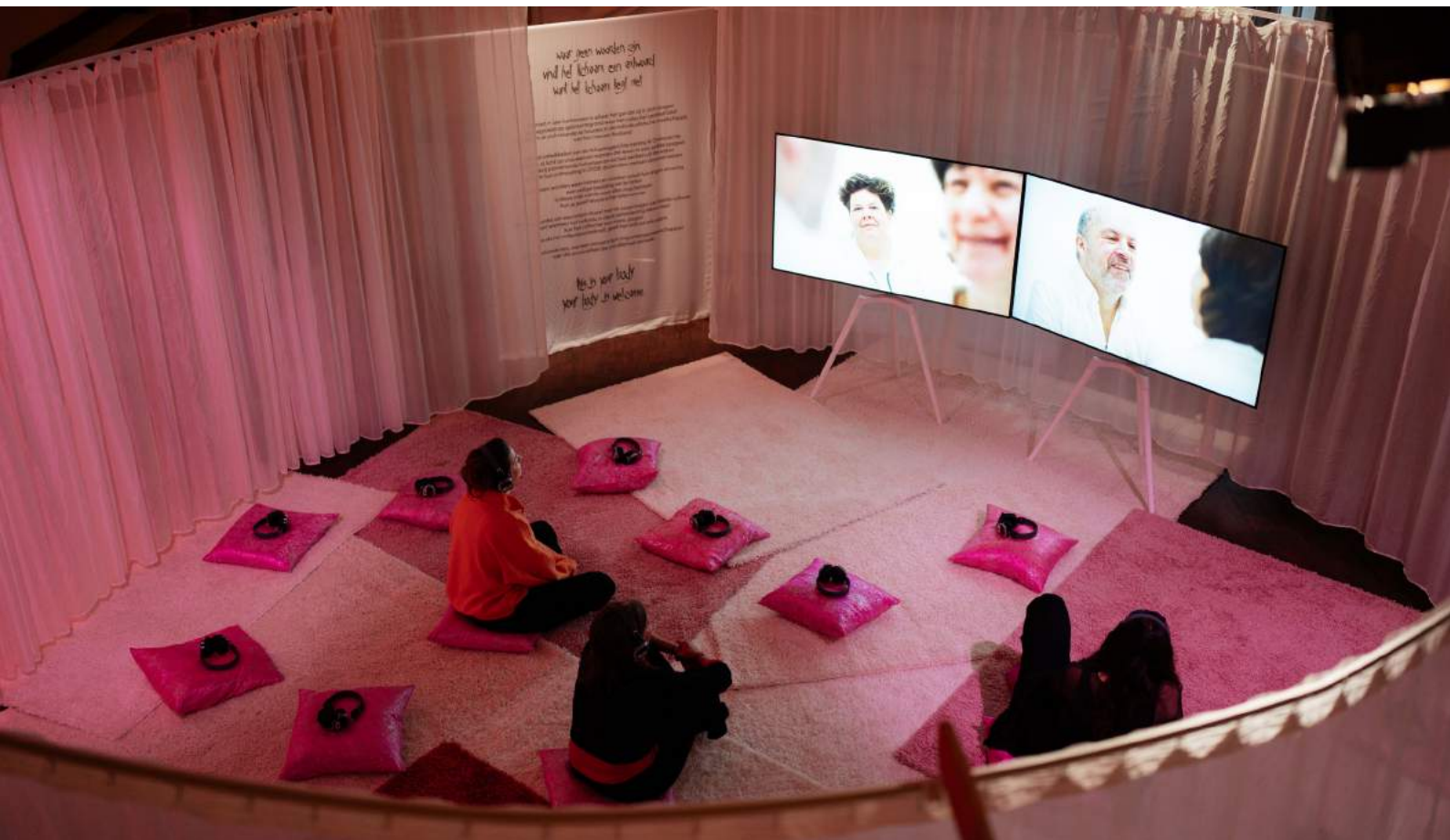
**Danken zet ergens licht op. Danken is helen. Laat tot bloei komen.
Danken zwiert. En wekt verlegenheid op.
En ook kan danken schaamte opwekken. Pijn. Intens huilen,
zo diep alsof het een geboorteroep in nood is.
Het niet gezien zijn, geen licht op jou. Levens in de schaduw zijn talrijk.**

**Dáar wil het danken functioneren, indalen op plekken waar het nog niet kwam.
Alleen heeft het danken uw, en ons aller hart nodig als voertuig.**

**Dus als we daar collectief even naar kijken;
waar zoekt het danken u nú op, op dit moment?**

**Het danken is overal aanwezig. Het raakt nooit op en je hoeft er geen gelegenheid
voor af te wachten.
Dan springt er toch meteen iemand in uw hart, waarvan u denkt: Oh, wow, die wil ik
mijn gratie tonen.'**

De prijs nodigt ons uit, de beweging van het danken voort te zetten en door te gaan met een wereld maken waarin eenieder de ander binnen danst. Want er valt nog zoveel zachts te doen.

1. RUIMTE MAKEN VOOR ALLES WAT ER IN JE HUIST

1.1. ruimte maken voor alles wat er in je huist IK ONTMOET MIJ TRAINING + VIDEO-INSTALLATIE | DOORLOPEND

Het is voor velen al verschrikkelijk moeilijk om ruimte te maken voor alles wat er in je huist, maar wat wanneer je vanuit je wieg ook geen vocabulaire hebt meegekregen om over je 'ik' te praten? Omdat niet jij, maar de gemeenschap centraal staat. Mannen en vrouwen met een migratieachtergrond hebben vaak geen woorden om hun mentale problemen te identificeren en daarmee te hanteren. Wanneer je dan terecht komt in een indivi-

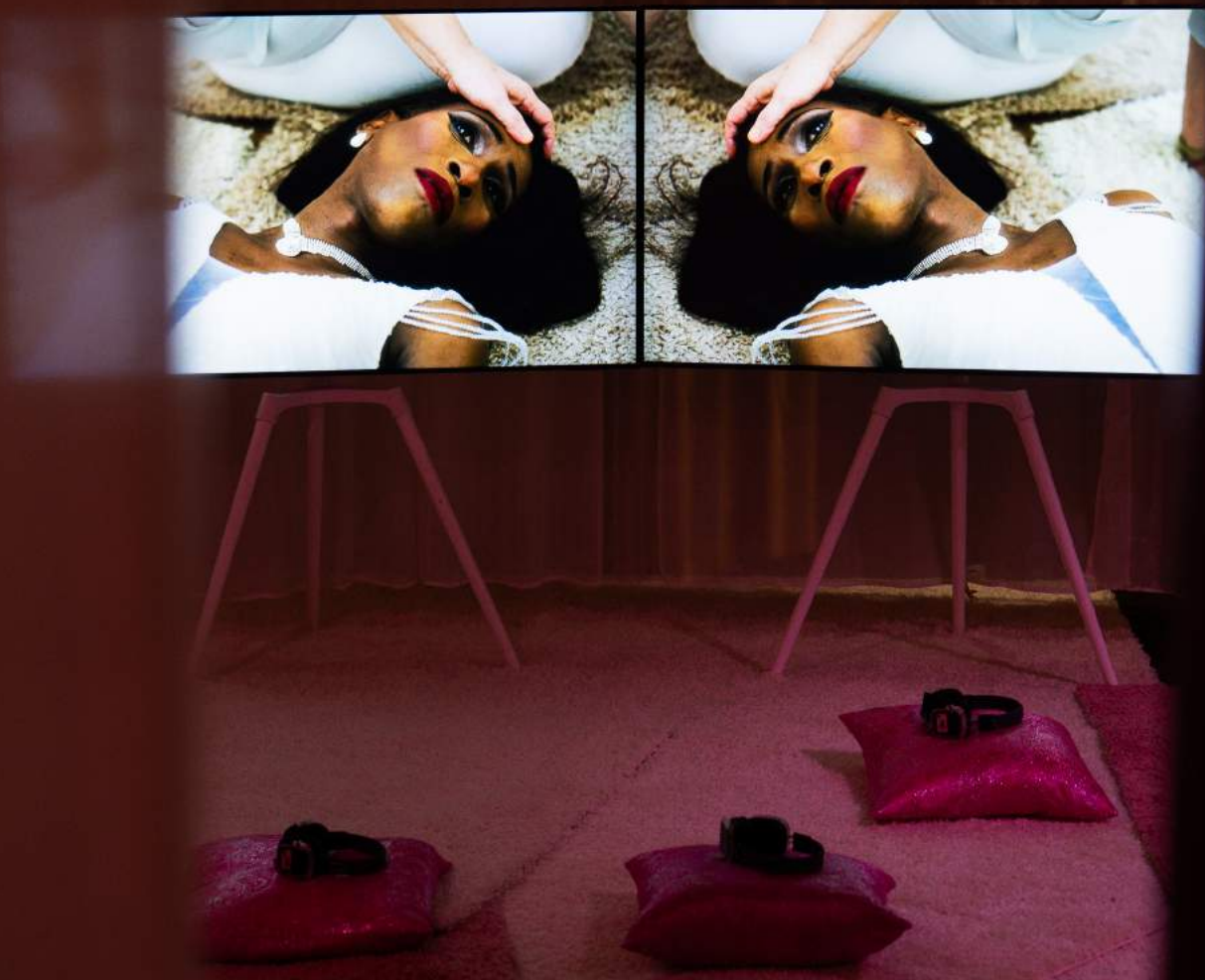
dualistische maatschappij, is het moeilijk de balans te houden tussen ik en wij. Daarom creëerden Myriam Sahraoui en Jale Simsek al bijna vijftien jaar geleden de lichaamsgerichte trainingsreeks Ik Ontmoet Mij. Om via het lichaam woorden te geven aan wat er binnenin gevoeld wordt. In Amsterdam Nieuw-West en Noord vinden mannen en vrouwen

heling onder leiding van ervaringsdeskundige trainers, die zelf de training hebben doorlopen en opgeleid zijn om anderen te ondersteunen in hun proces. Een training bestaat uit een reeks van tien bijeenkomsten. In maart en september starten nieuwe groepen op twee locaties in Amsterdam Noord en op vijf locaties in Amsterdam Nieuw-West. Om de trainers te ondersteunen in hun werk bieden we coachingsessies aan, zodat ze professioneel weten te dragen en in kunnen spelen op wat er bij de deelnemers in de trainingen naar boven komt.

Via Doula's van de Stad (2021), onze zoomfilm over de vrouwen die in de haarvaten van de wijken zorgdragen voor de ander, leerden we Dinah Bons kennen. Als voorzitter van Trans United Europe, een organisatie die opkomt voor de rechten van BIPOC (Black Indigenous People Of Color) trans personen, herkende ze de problematiek in haar gemeenschap die we met de training Ik Ontmoet Mij aanpakken. Om de trans personen met een migratieachtergrond weerbaar te maken werd er in 2022 gestart met pilot van Ik Ontmoet Mij trainingen in de safe space van Trans United Europe op de Wallen. Deze groep van mensen is dagelijks aan het overleven, en konden door de kwetsbaarheid van hun bestaan zich begrijpelijkerwijs moeilijk committeren aan het wekelijkse ritme van de reguliere training.

Dat zette ons aan het denken over hoe de heling die normaalgesproken achter gesloten deuren plaatsvindt, in de openbaarheid te brengen. Want dat is meteen ook de signatuur van ons werk: het intieme in de openbaarheid brengen. Er werd besloten de trainingsmethodiek te vertalen naar een video-installatie. De installatie hebben we proefgedraaid op 26 oktober en getoond aan onze eerste kring van publiek: partners, trainers en roedels. De besloten en veilige wereld van Ik Ontmoet Mij is vormgegeven met witte doeken en zachte kussens, waar je op kan plaatsnemen om te kijken naar een 12-minuten durende video die in een loop in deze zacht vormgegeven wereld wordt getoond. Daarin nemen ervaren trainers transvrouw Aryelle op in hun energie en leiden je langs uiteenlopende emoties en identiteiten: alles mag er zijn en is werkelijk welkom.

We kregen de fantastische kans om Female Economy en de installatie op 9 november tijdens het Museumcongres in Zwolle te presenteren, om ook in deze wereld voet aan de grond te zetten en te zorgen dat de installatie op meer plekken te ervaren is. Op 20 maart 2024 gaat de installatie in première op Festival Lieve Stad in ITA. Binnen de installatie verzorgen we ook workshops voor een diepere duik in de methodiek.

1.2. ruimte maken voor alles wat er in je huist **VROUWEN IN BAD 2.0 | FEBRUARI + MAART**

Vrouwen zijn heel goed in staat gebleken zich naar de heersende masculiene leiderschapsstijl te voegen. Vaak ten koste van zichzelf en nog steeds niet op hetzelfde niveau -financieel en maatschappelijk- gewaardeerd als hun mannelijke collega's. Dit heeft Ola zelf ook zo ervaren en vanuit de autobiografie maakte zij het theaterritueel Vrouwen in Bad. Om feminien leiderschap bij vrouwen wakker te kussen, van de grond af op te bouwen en als samenleving in evenwicht te komen. De eerste editie van twee reeksen in februari en maart 2022 was een groot succes. Vanuit een warm en doorschijnend bad, gidsten Naomi van der Linden, Nazmiye Oral, Anna Drijver en Adelheid Roosen in totaal tachtig vrouwen langs onderwerpen als: Plezier, Erotica, Inner bitch, Pussy en Wensen. Theater, muziek, gastoptredens van performancekunstenaar Leendert Vooijce, dichter Zaire Krieger en theatermaker Nina de la Parra en op het thema geïnspireerde culinaire creaties door 't Kleinkookbedrijf van oud-medewerker Maureen de Jong, maakten dit theatrale transformatieritueel voor deelnemers en overige bijdragers tot een onvergetelijke reis. Dit jaar hebben we het succesvolle concept van Vrouwen in Bad (VIB) hernomen en uitgebreid naar drie reeksen -vrij woensdagen, donderdagen en zaterdagen in februari en maart-, zodat er ruimte kwam voor 120 vrouwen, die we mee hebben genomen in een levens veranderende ervaring:

Vrouwen in b

“Ik maakt altijd autobiografisch werk, maar dit gaat verder. Ik ga met al deze groepen iets nieuws aan en ik kom ook weer een laag tegen in mezelf, in mijn mens zijn, in mijn vrouw zijn.”

- Nazmiye in [Het Parool](#)

“Wat het meest indruk op me heeft gemaakt, is de rijkheid van het programma. Het was zo’n complete ervaring, dat ik er nog vaak aan terugdenk. In de auto, onderweg naar huis, maar ook als ik in een vergadering zit en een reactie op voel borrelen die ik vroeger weg zou duwen.”

- deelneemster Anne-Marie

“Wat voor mij het meest transformerend was, was om me zó vrij te voelen bij een groep onbekende vrouwen. Zo kun je dus echt zijn met elkaar.”

- deelnemende moeder Marianne en dochter Mette in hun podcast [de Tafeldames](#).

Ook inhoudelijk was er een uitbreiding: in de eerste editie hadden we ons gericht op vrouwen in leidinggevende posities uit de corporate wereld. Maar (vrouwelijk) leiderschap woont niet alleen daar. Door de film *Doula's van de Stad* (2021) zitten wij midden in het netwerk van vrouwen die in hun omgeving de boel draaiende houden, mensen ondersteunen en op weg helpen. Dit zijn de vrouwelijke leiders

van de wijken zonder CEO achter hun naam, maar onontbeerlijk voor het functioneren van de maatschappij. Omdat wij graag levensverhalen met elkaar in gesprek willen laten komen, brachten we de vrouwen uit deze twee werelden bij elkaar. De vrouwen uit de eerste editie Vrouwen in Bad (2022) werden een klein jaar later, op 15 januari, in de workshop Wij Ontmoeten Ons gekoppeld aan enkele doula's om uit te wisselen wat zij tegenkomen in hun functies en wat ze van elkaar kunnen leren. Voor de tweede editie VIB in 2023 konden we in totaal een vijftiental vrouwen uit het netwerk van de doula's een bad aanbieden. Omdat zij een kaartje niet kunnen betalen, maar we ze wel graag in bad wilden leggen, hebben we dat met aanvullende fondsen kunnen doen. Een ervaring die anders buiten hun bereik was gebleven en een diepe indruk heeft gemaakt. In een dankkaart schreven ze hun ervaringen neer:

“Lieve Soulsisters, met al jullie liefde, warmte, kracht en waardevolle levenslessen tijdens Vrouwen in Bad, hebben jullie mij geleerd dat er nog zoveel meer in mij besloten ligt. Om mijzelf te ontdekken, mijn dromen te volgen en het leven te vieren.”

- Hameeda.

“Nooit gedacht dat ik vanuit een kwetsbare setting mezelf zo in kracht kan zetten door de positieve ondersteuning die wij elkaar geven en de veiligheid die wordt geboden. Het concept van ‘Vrouwen in Bad’, de organisatie en de drijfveer achter deze visie is mooi, eerbaar en een dikke pluim voor deze kans.”

- Fatima

“Jullie hebben het vrouw zijn in mij weer aangewakkerd, waardoor ik mij weer bewust ben dat ik Stella ben in mijn vrouw-zijn i.p.v. de ‘overlever’, ‘de moeder’. Keer op keer werd ik geraakt. Vooral bij ‘de inner bitch’, die raakte mij in mijn hart..”

- Stella

Vrouwen in Bad was het hartenkind van Ola: haar wensen en ervaringen heeft zij hiermee vormgegeven. Met dit theaterritueel heeft zij een gemeenschap van vrouwen licht laten schijnen op waartoe zij op aarde zijn, wat er in hen roept. Ook in Ola is iets in beweging gebracht: de lust om te gaan maken, de wens om nog meer haar eigen kunstenaarschap te gaan ontdekken. Als ZZP-er en niet meer als mede-artistiek leider van Female Economy. Per 1 april 2024 treedt zij in die hoedanigheid uit, om zich voor de komende kunstenplanperiode voor te bereiden op het moois dat zij in de wereld wil zetten. Zij blijft voor altijd aan ons verbonden als zielsverwant én om onze toekomstige producties te regisseren tot sublieme kunstwerken. Om de ruimte die zij naast Adelheid achterlaat te ondervangen, volgden gesprekken met het artistieke team en werd met enthousiasme besloten dat de aan ons verbonden makers -Anne-Marth Hogewoning, Leendert Vooijce, Myriam Sahraoui en Nazmiye Oral- meer artistieke verantwoordelijkheid gaan meedragen.

1.3. ruimte maken voor alles wat er in je huist

DOULA'S VAN DE STAD | MEI + JUNI

De film *Doula's van de Stad* (2021) gaat nog steeds langs de wijken van Nederland om andere vrouwen te steunen en te inspireren met het verhaal van de doula's: hoe beschadiging om te zetten in de kracht om anderen bij te staan die hetzelfde hebben meegemaakt. Dit jaar was de film op 25 mei in Utrecht in samenwerking met de organisatie Taal doet Meer. Georganiseerd voor hun vrijwilligers -taalmaatjes voor een ander die het Nederlands niet goed beheerst- en met een speeddate en een nagesprek met doula's Nora en Darifa. Op 3 juni was de film in De Bilt te zien op festival Blikopener waar met alle zintuigen culturele diversiteit werd gevierd, met ook weer Nora en Darifa als doula's aanwezig bij hun film.

Onze eigen Malika Hamdaoui is ook een doula. Elke dinsdag staan de deuren van ons wijkatelier in broedplaats De Vlucht in Amsterdam Nieuw-West open voor vrouwen uit de buurt, voor Malika's Koffieochtend. Om als vrouw een reden te hebben om de deur uit te gaan, om in gesprek te komen met anderen, kwesties uit het privéleven te bespreken en samen te dansen als het gemoed dat nodig heeft. Om de vrouwen datgene te geven wat Malika zelf ooit zo miste toen zij net hier kwam vanuit Marokko: zich gedragen voelen. Ook gaan ze de deur uit om samen tentoonstellingen te bekijken en voorstellingen te bezoeken. Zo nam Malika 'haar' vrouwen mee naar de openbare repetitie van *Cheikhats*, a ritual beyond binary thinking in theater De Vlucht.

1.4. ruimte maken voor alles wat er in je huist

A RITUAL BEYOND BINARY THINKING | CHEIKHATS | JULI

Met de mannen van het Marokkaanse muziekgezelschap Kabareh Cheikhats, zijn we in 2022 een artistiek onderzoek aangegaan. Het resultaat is zo goed bevallen dat we een podium hebben gezocht voor de voorstelling die hieruit voortkwam: Cheikhats, a ritual beyond binary thinking.

Onze artistieke broers uit Casablanca treden op als Cheikhats - traditionele vrouwelijke performers die met hun uitdagende liederen en sensuele presentatie vooroordelen en ongelijkheid aan de kaak stelden. Samen met hen hebben we tijdens internationaal dansfestival Julidans op 5 en 6 juli in Meervaart theater een ruimte gecreëerd waarin alles mogelijk werd: waarin het feminiene in het masculiene huist en andersom. Waar stereotype opvattingen over gender en de Marokkaanse cultuur bevestigd worden en dat wat niet geheeld is genezing vindt. Of zoals iemand uit het publiek het omschreef: **'een rollercoaster, betoverend en on point.'**

Ons publiek hebben we eerst welkom geheten met een stenenritueel waarin we alles verwelkomen wat er in een mens huist. Je neemt plaats op kussens en artistiek leider van Kabareh Cheikhats, Ghassan el Hakim, neemt je mee langs de traditie van de Cheikhats. Myriam schijnt licht op de in de Marokkaanse cultuur heersende scheidslijn tussen mannen en vrouwen die tussen haar en het afscheid van haar overleden vader heeft gestaan. Leendert en Dinah delen hun eigen verhaal in een monoloog over femininiteit, masculiniteit en genderidentiteit. En daarin wel of juist niet willen kiezen. Eindigend in een opzweepend ritueel waaraan allen - performers en publiek - deelnemen. We hebben het publiek weten mee te nemen, getuige de reacties die via social media binnenkwamen:

"Prachtig, krachtig en heel kwetsbaar tegelijk"

"Shukran! Het was heel bijzonder."

"Mooi, ontroerend, spannend, warm, gevaarlijk, troostrijk, genereus."

Voordat we optraden in Theater de Meervaart op het gerenommeerde festival, nodigden we onze partners en roedels uit voor de repetities in theaterzaal De Vlucht op 2 en 3 juli. Malika nam haar vrouwen van de koffie-ochtend mee, die samen met Marokkaanse queers op de kussens plaats namen. Want we steken ontzettend veel aandacht in het werven van ons publiek onder de mensen die dit onderwerp aangaat. Om samen bewust te worden van wat zich in progressieve kringen in hun land van herkomst afspeelt. Dat is niet altijd in lijn met het beeld dat hier in Nederlandse wijken heerst. Sommigen stapten tijdens de

voorstelling op, omdat ze homoseksualiteit en transseksualiteit toch te heftig vonden. Dat is voer voor een volgende dialoog! Tegelijkertijd bleven velen van hen wél en raakten in gesprek. Zo roept de thematiek ons naar een volgende project en vinden we nieuw publiek.

Tijdens de repetities werd er door KRO-NCRV gedraaid voor het TV-programma [Boeddha in de Polder](#) en namen Adelheid en Leendert Vooijce, presentator Joris Linsen mee hun wereld in: waarom zou je je moeten uiten in gebrek, wanneer ik me enkel wil uiten in schoonheid? Waarom kiezen voor mannelijk of vrouwelijk wanneer de wereld zo niet in elkaar zit? Wat is identiteit eigenlijk? Een doorlopende ontvouwing van jezelf, die Adelheid en Leendert vertalen naar hun werk.

Een paar maanden later, in november, zochten we Ghassan en zijn roedel op in hun hometown Casablanca. Ons artistieke team -Adelheid, Ola, Lauren, Nazmiye, Leendert en Myriam (helaas kon Anne-Marth vanwege medische redenen niet mee)- ging op onderzoek voor de ontwikkeling van rituelen en als voorbereiding op de wijkvoorstelling in 2024 in Tanger. Tijdens de onderzoeksreis naar Casablanca leefde het artistieke team een aantal dagen en nachten met de acteurs en werkten samen aan materiaal voortkomend uit deze adopties.

In 2024 maken we de wijktheatervoorstelling Urban Safar Tanja en gaan vijf acteurs en vijf wijkbewoners twee weken lang met elkaar het leven delen in Tanger. Eind juli voeren de acteurs het publiek door de binnenstad van Tanger om hen kennis te laten maken met de levensverhalen die in Medina rondzingen.

1.5. ruimte maken voor alles wat er in je huist MANNEN + EMANCIPATIE | MEI-AUGUSTUS

Leendert Vooijce, performancekunstenaar, maakt ruimte voor ruimte. Een tussenruimte. Tussen man en vrouw. Jij en ik. En zo elkaar te naderen. In diens monoloog bij de voorstelling met de Cheikhats, maar ook in performances op festivals en evenementen: Trespassing in Rijksmuseum Amsterdam (19 mei), festival Into the great wide open (30 augustus - 3 september), Blik op Picasso in het Cobra Museum (23 september) en tijdens Pride in Zutphen (10 juni).

Diens gedichten komen begin 2024 uit op LP. De clip van de eerste single maakte die samen met Shady, diens adoptie in Casablanca. Over de (on)mogelijkheid om queer te zijn in Marokko.

Leendert geeft met kunst vorm aan de tedere krachten die uiteraard ook in mannen huizen. Dus ging die met camera en bloemen naar Amsterdam-Oost om mannenorganisaties te bevragen op: Hoe draag jij zorg voor iets teders? De fototentoonstelling met de titel Mannen + Emancipatie was van 11 mei tot eind juli in de drie vestigingen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam Oost te zien. Dit project is voortgekomen uit de inspiratie van Doula's van de Stad, om ook de zachte mannelijke kracht te eren.

Emancipatie, het woord heeft iets oubolligs, roept veel geijkte gedachtes op, en wordt veelal gelinkt aan vrouwen. Maar emancipatie is het 'streven naar een volwaardige plaats in de samenleving'. En ook voor veel mannen is dat een actueel thema. Of zoals Leendert toelicht in [de Uitkrant](#): **"Neem bijvoorbeeld een groep gastarbeiders, in de jaren '50 en '60 naar Nederland gekomen om te werken, maar nu ze de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, is plots hun plek in de samenleving weg."**

Leendert is met Adelheid een performance aan het ontwikkelen over het gevoel buitengesloten te zijn want, zoals die in een interview in [Het Parool](#) zei:

"Tussen mij en Adelheid bestaat er een onuitgesproken verbinding, omdat we allebei buitengesloten kinderen zijn geweest. We herkennen elkaars pijn en dat is de oorsprong van waaruit we werk maken."

2. ELKAARS WERELD BINNEN DANSEN

2.1. elkaars wereld binnen dansen

GEYERSVLIJT, 1 DEUR VERDER | SEPTEMBER + OKTOBER

Er lag al heel lang een wens om het concept van de wijkvoorstellingen ook in Suriname uit te voeren. Met Nina de la Parra die de afgelopen jaren haar nieuwe-makerstraject bij ons heeft doorlopen, en de contacten die we na WijkSafari Bijlmer (2015) hebben opgedaan, waren de banden al warm en kwamen we in contact met regisseur Maggie Schmeitz in Paramaribo. Zij was nieuwsgierig naar de adoptiemethode en of ze hiermee groepen met elkaar in verbinding kon brengen: **“Ik vind dit zo’n passend project voor Suriname, om te proberen om een beetje door die hokjesgeest heen te komen. Of je nou Hindoestaan bent, Creool, Marron of Chinees, uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde, maken we dezelfde dingen mee in ons leven. We zijn allemaal mensen.”**

Via het gedeelde koloniale verleden en het feit dat we hier samenleven met Surinaamse gemeenschappen, maakt dat we dichterbij dit land zijn, dan de 6000 kilometers die ertussen liggen. Vanwege die verstrengeling noemen wij deze landen ‘zebrapadlanden’; er loopt een makkelijk paadje naar toe.

In april gingen Adelheid, Nina en Noraly Beyer naar Paramaribo voor de research: samen met Maggie en lokale kompanen onderzochten we waar en met welke spelers en wijkbewoners een wijkvoorstelling zou kunnen plaatsvinden. Het thema dat daar leeft is dat Suriname weliswaar één land is maar dat dé Surinamer niet bestaat: door de koloniale geschiedenis zijn verschillende gemeenschappen en culturen daar terecht gekomen en leven vaak binnen hun eigen gemeenschap en gescheiden van elkaar. Marrons, Saramaccaners, Creolen, Hindoestanen, Chinezen, afstammelingen van Sefardische joden, noem maar op.

In september maakten we, Adelheid, Nina, Lauren en Mijke de Jong, samen met een Surinaamse cast en crew van ongeveer 20 mensen vervolgens Geyersvlijt, 1 deur verder. Geyersvlijt was het passende decor voor de voorstelling; een relatief nieuwe wijk in Paramaribo, waar de veelvoud aan etniciteiten die Suriname rijk is, bij elkaar leeft. Vijf acteurs en vijf bewoners

Never Still

van de wijk verbleven begin september een week lang dag en nacht bij elkaar en op basis van die verhalen maakten we samen de voorstelling. De kaartjes lagen te koop bij de supermarkten en kiosken en alle acht voorstellingen waren voor aanvang op 28 september uitverkocht.

Het publiek werd langs de scènes geleid die uit de zachtmoedige confrontatie van levensverhalen zijn ontstaan. Een tocht via 'doni' bus langs de villa van een welgestelde vrouw die de ervaring van het missen van haar moeder deelt met een jonge acteur tot een danser die meeding in het ritme van de jonge mannen van Wi Oso - een groene oase waar mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking door het verzorgen van planten het zelf kunnen rooien in het leven. Een ervaring die **'eigenlijk elke Surinamer mee zou moeten maken!'**, zoals een publieksreactie luidde.

Door deze samenwerking en de research die we hebben gedaan, is er een bodem gelegd voor het helingsritueel waarmee we de viering van 750 jaar Amsterdam in 2025 willen koppelen aan 50 jaar onafhankelijkheid van Suriname en het pijnlijke koloniale verleden. Want om iets te kunnen vieren moet je schoon zijn: samen het trauma aankijken en samen helen. Basis voor dit ritueel zijn de gesprekken over institutioneel racisme binnen de politie, waarvoor politiemensen met burgers in adoptie zullen gaan en we vanuit hier een voorstelling zullen maken. Want dit gesprek moet in de openbaarheid worden gevoerd, Tot Het Is Wat Het Moet Zijn.

2.2. elkaars wereld binnen dansen

WIJKTOUR BLOOD BITCHES + GODS WEGEN | JUNI

Nina de la Parra is een dubbelbloed. Én Surinaams, én Nederlands. De slavernij en het koloniale verleden razen als een groot mysterie door haar bloedvaten. Na in de wijkvoorstelling WijkSafari AZC (2018) scènes te hebben geregisseerd, ontdekte zij dat zij vanuit de autobiografie theater wilde maken. En er was veel wat ze vanuit haar eigen leven kwijt wilde. Via de koppeling aan regisseur Titus Muizelaar, saxofoniste Sanne Landvreugd en het nieuwe-makers traject bij Female Economy, ontwikkelde zij twee knalgoede voorstellingen. Zij zette zich op de kaart met Gods Wegen en Blood Bitches werd als keuze van de jury hernomen op het Nederlands Theater Festival:

“BloodBitches is een ijzersterk feministisch cabaretpamflet.”

Nina belichaamt als het ware de pijnlijke geschiedenis en haar betoog werd op Keti Koti in [Het Parool](#) gepubliceerd: **“Het is zó een complexe, zó een pijnlijke en verwarrende geschiedenis: en het meest pijnlijke is dat er zo weinig over bekend is bij de gemiddelde Nederlander. ”**

Hoe resoneert haar Surinaamse identiteit en haar ervaring van vrouw-zijn bij de Surinaamse gemeenschappen in Nederland? Via ons netwerk in Amsterdam Zuidoost, bracht Nina fragmenten uit haar persoonlijke voorstellingen, van het podium naar de Surinaamse gemeenschap. Zij en Sanne speelden op 11 en 15 juni, een programma vol comedy, muziek en spoken word, gepresenteerd door Noraly Beyer, in de bomvolle buurthuizen in de Bijlmer voor een voornamelijk Surinaams publiek.

2.3. elkaars wereld binnen dansen

WIJKJURY | DOORLOPEND

Een plek waar de vele gemeenschappen die de Nederlandse wijken rijk zijn, samen komen, is de WijkJury. Met dit prachtproject wordt de drempel van de theaters verlaagd voor diverse mensen die niet of nauwelijks bekend zijn met de podiumkunsten. Ze bezoeken een seizoen lang voorstellingen in theaters van hun stad en bespreken in bijeenkomsten wat ze hebben gezien en geven zo woorden aan hun ervaringen, gevoelens en de verbeelding. Aan het eind van het seizoen kronen ze hun favoriet: De Keuze van de WijkJury.

België feestelijk en gezamenlijk gevierd met het foto-ritueel waarbij alle kersverse juryleden op de foto werden gezet.

Ontzettend blij met de groei, is het ook tijd voor een pas op de plaats om aan kwaliteitsbewaking te doen. In hun enthousiasme hebben de coördinatoren, de roedelchefs, hun WijkJury's gevuld met ongeoefende wijkbewoners, nu kunnen ze zich richten op het cultureel

Afgelopen jaar heeft de WijkJury een enorme groei doorgemaakt: het aantal steeg van veertien WijkJury's naar 22, waarvan drie in België. In 2016 was Nora Mahammed als stagiair bij het Kaaitheater In Brussel betrokken om onze Beauty Verhalen Salon te verrijken met verhalen uit Molenwijk en zo geschiedenissen uit twee migrantenwijken aan elkaar te koppelen. Acht jaar later, bij het accepteren van haar nieuwe functie als directeur van het Vlaamse theaterfestival wist zij dat zij diversiteit in het Vlaamse theaterveld wilde bevorderen, en vroeg ons om een WijkJury te installeren in alle drie de deelnemende steden van het Vlaams theaterfestival: Antwerpen, Brussel en Gent. Op 15 september, aan het begin van het seizoen, werd de start van de WijkJury's in

Wijk Jury

diverser maken van hun jury. En ook vergt de groei een nieuwe focus op de doorlopende landelijke coördinatie en het organiseren van een landelijke bijeenkomst op 15 juli waarop leden van alle WijkJury's elkaar treffen om uit te wisselen. Op de alumnidag op 19 februari zijn oud-juryleden getrakteerd op een voorstelling met nagesprek om de liefde voor het theater te blijven voeden. Volgend jaar organiseren we voor kompanen, de partners van de theaters die de WijkJury's mogelijk maken - een dag om van elkaar te leren: hoe vind je

nieuwe diverse leden voor de WijkJury's? Hoe verstevig je de verbinding tussen theater en wijk? Daarnaast zetten we middagen op voor methodiekoverdracht en masterclasses voor de roedelchefs.

Veel theaters voelen de urgentie om hun deuren te openen voor nieuw publiek. Niet alleen om mensen die anders de drempel tot het theater te hoog vinden binnen te laten in de wereld van de verbeelding, maar ook om deze gemeenschappen zichtbaar te maken in het theaterveld en hun stem te laten klinken. Dit jaar hebben de leden van de WijkJury's het podium gekregen voor de vele kroningsmomenten, om in de openbaarheid hun lof te kunnen uiten over hun keuzes. In oktober deden de WijkJury's dat in hun stad ten overstaan van volle theaterzalen in Breda, Den Haag, Schiedam, Deventer en Maastricht. Tijdens het Theater Festival waren er zelfs twee kroningen door WijkJury's: WijkJury Jong Amsterdam op 8 september en WijkJury Amsterdam, waarvan de leden met elkaar zelfs tijdens het gala op 17 september het podium hebben betreden voor dit speciale moment.

Methodiekoverdracht

3. LEVEN ALS EEN BORDUURWERK

3.1. Leven als een borduurwerk

METHODIEKOVERDRACHT | DOORLOPEND

Onze kunst komt voort uit het leven: de autobiografie brengen we in de openbaarheid zodat een vreemde zich kan herkennen in een zeer persoonlijk verhaal. Die herkenning in elkaar schept verbondenheid. Een verbondenheid die we in herinnering brengen, overdragen. Voor ons bestaat die scheidslijn tussen kunst en leven eigenlijk niet en deze manier van maken doorstroomt alle aderen van het werk.

Intern doen we adopties: twee collega's trekken een paar dagen intensief met elkaar op in elkaars privéleven. Om elkaar beter te begrijpen, om van elkaar te leren, om jezelf in een ander licht te zien door die spiegeling in de ander. Wat we bij elkaar rapen is begrip, nabijheid, werkplezier, maar ook inspiratie voor nieuwe rituelen. Het persoonlijke wordt tot openbaar te ervaren werk gemaakt.

Deze staat van zijn kan je een methodiek tot verbinding noemen, we hebben een aantal rituelen ontwikkeld om dat werkelijke contact met de ander in korte tijd in het leven te roepen. Bijvoorbeeld met onze intieme doorlopend-gesprek-vragen die je elkaar stelt bij een eerste ontmoeting om zo alle barrières tussen mensen gelijk te breken. Of door de gesprekken die we begeleiden na het gezamenlijk bekijken van een film tijdens IDFA op 17 november in Amsterdam Nieuw-West, de buurt van ons wijkatelier.

Maar ook door op 8 maart, Internationale Vrouwendag, op verzoek van de gemeente, oefeningen uit de training Ik Ontmoet Mij in te zetten om blokkades weg te halen tussen vrouwenorganisaties in Amsterdam Nieuw-West die vruchtbare samenwerking in de weg staan. Waaronder onze gewaardeerde collega's, die met ons de zorg voor de Ik Ontmoet Mij trainingen dragen. Een van deze kompanen, buurtcentrum Vrouw en Vaart in Amsterdam Osdorp, vierde op 10 oktober haar 25-jarig jubileum en wij gaven de Beauty Verhalen Salon als geschenk om haar in het licht te zetten.

We worden daarnaast vaak gevraagd om onze inzichten en opbrengsten te delen, zoals tijdens een workshop voor de meemaakpodia op 13 december, een samenkomst georganiseerd in opdracht van Fonds voor Cultuurparticipatie, om uit te wisselen en kennis te delen over hoe ongeoeffende amateurs succesvol te betrekken bij de kunsten. In een workshop op 13 november hebben we studenten van de Marnix Academie geleerd te kijken naar hun eigen pijn van buitensluiting en hun talent om uit te reiken naar degenen

die buitengesloten zijn. Zodat zij dit kunnen oproepen wanneer een kind dat nodig heeft als de leraren van de toekomst.

In publieke optredens, live of op TV: we practice what we preach. **“De derde weg is in alle eerlijkheid het licht op alles zetten. Zonder wraak, stress, oordeel of beschuldiging. Als je elke dag je werk doet vanuit die zachtmoedige confrontatie, train je je hart.”**, zegt Adelheid in het gesprek met Marcel Mutsers in de podcast [de 100 vrouwen van Marcel](#). Frenk van der Linden stelt Adelheid de vraag hoe hij een moeder kan worden in een interview op [Kunststof](#) op radio NPO1 - een uur lang de diepte in over leven, werk en de ware betekenis van moederschap - het soort waar je geen kinderen voor hoeft te hebben, niet eens vrouw voor hoeft te zijn.

Het persoonlijke leven is het onderwerp van het tweeluik op televisie Dochters en vaders bij [De Boeddhistische Blik](#) waar Adelheid aan deelnam. Adelheid heeft veel werk gemaakt over haar moeder, een thema dat ze ook uitlicht in de aflevering van [Eus' boekenclub](#), maar welke rol speelt haar vader? Een openhartig en ontroerende inblik over hun band en wat ervan kapotging na het seksueel misbruik van de 7-jarige Adelheid. Ook die ervaring is weer omgezet in iets openbaars: [Wij doorbreken de cirkel van geweld](#), een nu al jarenlang reizende fototentoonstelling in de openbare ruimte over huiselijk geweld. Zij staat samen met Karin Bloemen op de foto. Omdat ze in elkaar het misbruik herkenden en Adelheid Karin aanspoorde de openbaarheid te zoeken. Omdat daar de heling ligt, zoals Adelheid en haar hele Female Economy doorvoelen.

Daar injecteert zij, doorlopend, in ieder optreden de wereld mee. En dat wordt gezien. Adelheid heeft niet alleen namens Female Economy de Cultuurfonds Prijs ontvangen, maar ook nog twee andere prijzen. De Torch Bearer Award vredesprijs is een onderscheiding van de Sri Chinmoy Oneness-Home Peace Run, voor mensen die hebben bijgedragen aan het ideaal van een vreedzame wereld en samenleving. Een kroon voor haar tomeloze inzet om mensen van verschillende achtergronden, geloofsovertuigingen en etniciteiten dichter bij elkaar te brengen. Adelheid: **“Overal waar een podium wordt gecreëerd voor vrede sta ik te juichen. De enorme openbare ruimte, die we wereldwijd tot onze beschikking hebben, is feitelijk zo'n podium, zo'n landschap, om uitreiking in zachtmoedigheid naar elkaar te oefenen, en te experimenteren. Alleen maken we daar bar weinig gebruik van.”**

Adelheid heeft daarnaast op 13 oktober de volle zaal van Pakhuis de Zwijger meegenomen in hoe zij kijkt naar de stad en de verbinding die je daarin kunt maken tijdens een editie van [Amsterdamse Iconen](#). En vervolgens is de zaal getuige van de uitreiking van de Transzoen, een prijs van Transgendernetwerk NL voor hen die zich inzetten voor de transgender gemeenschap in Nederland. Jules Declerieux van het netwerk lichtte de prijs als volgt toe: **“Adelheid heeft enorm veel licht geschenen op de levens en ervaringen van**

Alzheimer Fluisteren

transgender mensen in Nederland. Met een vastberadenheid dat we er niet alleen mogen zijn, maar ook echt een deel zijn van het proces. Dat we er echt bij horen. Die inzet, en het zichtbaar maken van de ervaringen van transgender mensen willen we als gemeenschap niet vergeten.”

3.2. Leven als een borduurwerk

ALZHEIMERFLUISTEREN | DOORLOPEND

Anne-Marth Hogewoning is een spin in het nationale expertise-web wanneer het gaat om dementie, alzheimer en mantelzorg. Sinds 2017 heeft zij gebouwd aan een rijk netwerk en heeft zij de menselijkere omgang met mensen met dementie, waar Adelheid met haar moeder een voorbeeld in gaf, vertaald naar een methodiek. Met deze methodiek, die bestaat uit mini-adopties, rituelen, oefeningen in spiegelen en elkaar bevragen op waar de schaamte zit in het contact met iemand met dementie, gaat zij het hele land door. Dat doet zij niet alleen: een hele schare aan ‘AlzheimerFluisteraars’ vergezellen haar als ambassadeurs van de methodiek, die zij zelf aan den lijve hebben ervaren met hun dierbaren. Met de foto’s die fotograaf Cigdem Yuksel maakte van hun kantelmomenten door de schaamte heen, vertellen zij anderen over hun ervaringen. In bibliotheken, buurthuizen en

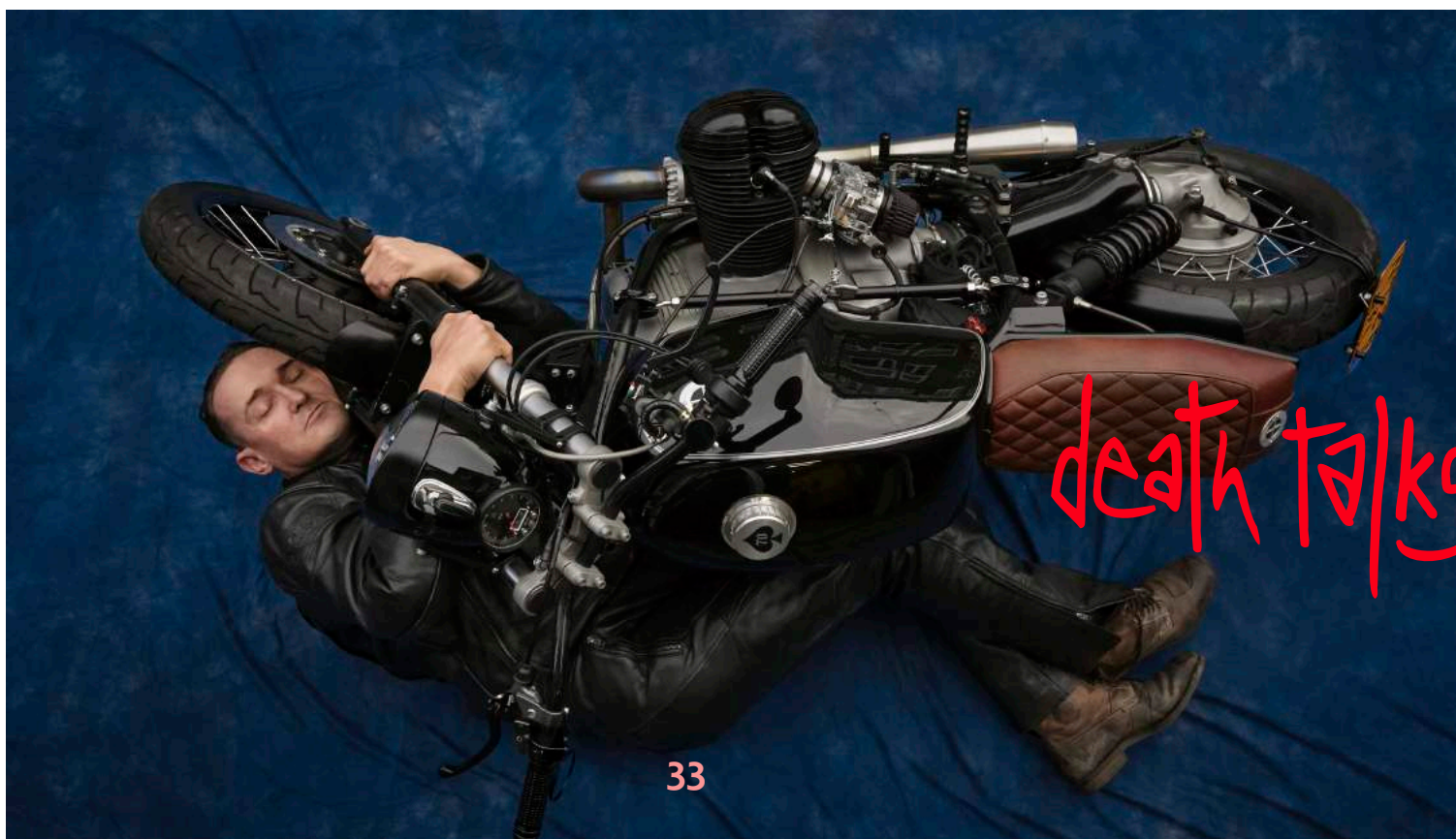
bij filmvertoningen. Maar ook in gastlessen aan zorgstudenten aan de Hogeschool of tijdens een avond over 'Dementie en literatuur' in de OBA Oosterdokseiland in Amsterdam op 20 september.

Rond Wereld Alzheimer Dag op 21 september, popt overal in het land de foto expositie 'Zie wie Ik aan het Worden ben' op. De tentoonstelling met de zeventien foto's die Cigdem Yuksel maakte van hoe mensen uitreiken naar hun dierbare met dementie met in een poëtische tekst hun dilemma's verwoord. Door mee te bewegen, te spelen, te improviseren blijven zij in contact met hun dierbare met dementie. Maar liefst op zestien locaties dit jaar van Amsterdam tot Geldrop, van Apeldoorn tot Zwolle.

3.3. Leven als een borduurwerk STERFTALKS | DOORLOPEND

Je kan je dierbare met dementie bij je houden door te spelen; is er ook een speelse omgang met de dood mogelijk? Adelheid heeft een tombola aan ideeën in haar hoofd over afscheid. Een buitelandse, doorlopende beweging van mogelijkheden: **"Laat alle gasten op mijn kist drummen, dan lig ik daarbinnen heerlijk mee te trillen."**, zoals ze opschreef voor het blad Linda.

Adelheid registreert haar gesprekken over de dood met onder andere Prof. Dr. Anne Goossens, Hoogleraar Informele Zorg aan de Universiteit voor Humanistiek, op film. Om zo een volgend taboe te slechten. Want in het omarmen van het onvermijdelijke toont zich

de kracht van de liefde. Anne-Marth neemt haar eigen expertise als workshop-leider en deze films - de SterfTalks - mee onder haar arm naar bijeenkomsten en congressen waar de dood het onderwerp van gesprek is. Adelheid vergezelde haar bij een presentatie op het Carend zorgcongres op 1 november. Op 30 maart was Anne-Marth aanwezig op het symposium van de F|Ford Foundation, die zich inzet voor ongeneeslijk zieke jonge mensen. Zij deed met de honderden aanwezigen een ontmoetingsritueel om zo elkaars blik, hart en hoofd te openen voor het zware onderwerp van de dood en het zo lichter te maken. In Villa Tröst, een plek gecreëerd door Prof. Dr. Anne Goossensen waar rouwenden samenkomen, en bij HBO Drechtsteden waar Anne ook lector Verlieskunde is, werden gesprekken geopend na het vertonen van de in de SterfTalks vastgelegde dialogen.

4. ER VALT NOG ZO VEEL ZACHTS TE DOEN | vooruitblik

Hoe staat dank op in de ochtend? Hoe ziet het danken er uit?

Een van de vormen waar het leven ons naar leidde is het sterven van George Groot, podiumpartner van Adelheid sinds haar eigen academietijd waar George haar docent was. Zijn immuuntherapie kan niet meer tegen de kanker op, dus het sterven is begonnen. We gaan een theateraal experiment aan om zijn dierbaren te ontvangen en afscheid van hem te nemen. Hem te danken, te kronen, terwijl hij nu nog leeft. Want waarom komen al die hartverwarmende woorden pas vaak na iemands overlijden? Ik Kroon Jou (maart 2024) is de 12de theatrale ontmoeting tussen Adelheid en George op het podium. In deze 'oefening in afscheid nemen', waarin het sterven in de beslotenheid van Georges intieme vriendenkring - in al z'n openheid kan worden aangeraakt, worden zij vergezeld door Leendert en Jan Andreae.

Met de video-installatie die we hebben gemaakt van de training Ik Ontmoet Mij, die op festival Lieve Stad in ITA (maart 2024) in première gaat, maken we openbaar wat normaalgesproken in de beslotenheid van de training blijft. Zodat iedereen de heling kan ervaren van zelfacceptatie en een werkelijk welkom van alles dat er in je huist.

We gaan weer op reis naar een van de 'zebrapadlanden', naar Marokko, een land dat naderbij is door een gedeelde geschiedenis dan de afstand in kilometers doet geloven. Daar maken we in de oude binnenstad van Tanger de wijkvoorstelling Urban Safar Tanja (juli/augustus 2024). Na de succesvolle tiendaagse workshop in Tanger in oktober 2022 en de innige samenwerking met leden van Kabareh Cheikhats in 2023, leiden we in de zomer van 2024 Marokkaans en hopelijk ook wat Nederlands publiek door de straten van de

havenstad Tangerang, waar stadsbewoners en vluchtelingen turen naar de overkant, naar Europa, dromend over een beter en vrijer bestaan. Yalla!

We zijn in gesprek met Breda Foto (najaar 2024), een fotofestival waar we de film In Getuigenis met Adelheid en Leendert willen tonen en een meerdaagse workshop geven aan 25 mensen uit Breda - uit verschillende wijken, WijkJury Breda, en paths of life. Ze ontmoeten elkaar rond het thema van Breda Photo van 2024: Journey. Een deelt zijn of haar reisverhaal -van het ene land naar het ander, van het ene geslacht naar het andere- en de ander doet daar getuigenis van. De adoptie-portretten van deze mensen, door Leendert gemaakt, zullen dan ook op de tentoonstelling te zien zijn.

Hiernaast is onze kompaan in Azerbeidzjan, waar we vorig jaar een workshop mee hebben gedaan over kunst maken vanuit radicale intimiteit, een grote tweeweekse workshop (einde zomer 2024) aan het voorbereiden. Onder leiding van Nazmiye en Adelheid, gaan Azeri in adoptie bij kunstenaars uit Armenië om samen werk ontwikkelen. Een ontmoeting van mensen uit twee landen die aan elkaar gebonden zijn door een gedeelde geschiedenis en regelmatig opflakkerende strijd. Zo explosief zelfs dat de duo's elkaar niet op Armeense of Azerbeidzjaanse grond kunnen ontmoeten. Er wordt gezocht naar een neutrale plek waar ze de tot vijand verklaarde ander wel kunnen omarmen.

5. ONZE MEEST DIERBARE VREEMDELING | ons publiek, marketing + communicatie

5.1. ONZE MEEST DIERBARE VREEMDELING AANTALLEN EN SPREIDING

We genieten er zo ontzettend van ons publiek te mogen verwelkomen in de ruimte die we creëren voor ontmoeting en ontplooiing. In 2023 hebben we 11.108 bezoekers verwelkomd bij de voorstellingen. Naast deze behaalde totalen bereikten we nog 612.000 televisiekijkers met de documentaire *Dochters & Vaders*, *Eus' Boekenclub* en *First Dates*. Daarnaast hebben we met de 48 educatieve activiteiten in totaal 1960 bezoekers en deelnemers behaald.

In het huidige Kunstenplan is meer ruimte gemaakt voor de artistieke vrijheid en de daarmee gepaard gaande uitingsvormen. Ook covid heeft deze innovatie aangewakkerd. *Female Economy* is altijd bezig met het uitdenken van andere presentatievormen. In onze aanvraag 2021-2024 beschreven we onze voorstellingen dan ook als rituelen, gesprekken en 'nar van de koning'- hoe systemen te kantelen.

Wij zullen daarom onze rituelen als de *WijkJury*, maar ook *Ik Ontmoet Mij* en *Alzheimer-Fluisteren* in uw innovatie en in onze prestatiecijfers meenemen. Wij zijn enorm verheugd dat het FPK die mogelijkheid onderschrijft en daarmee onze manier van werken ondersteunt en erkent. Een *WijkJury* reeks van gemiddeld 12 voorstellingsbezoeken, met daarnaast de nagesprekken, de methodiekoverdracht, de masterclasses en de dramaturgische bijeenkomsten per deelnemende stad tellen wij nu als 1 voorstelling en niet meer als losse

activiteiten. Voor Ik Ontmoet Mij geldt hetzelfde: een reeks van deze training bestaat uit 10 sessies, verdiepende activiteiten en voorbereidingen als intakegesprekken telt als 1 voorstelling. Op deze manier krijgen onze activiteiten en de oorsprong van waaruit wij maken en bewegen, ook de juiste weging: dit is ons werk, dit is kunst, dit is evenveel waard als een repertoire stuk in de zaal.

De gerealiseerde uitvoeringen hadden de volgende geografische spreiding:

Noord	- i.p.v. 6 is er 1 voorstelling uitgevoerd;
Oost	- i.p.v. 7 zijn er 12 voorstellingen uitgevoerd;
Midden	- i.p.v. 3 zijn er 4 voorstellingen uitgevoerd;
West	- i.p.v. 8 zijn er 9 voorstellingen uitgevoerd;
Zuid	- i.p.v. 8 zijn er 3 voorstellingen uitgevoerd;
Amsterdam	- i.p.v. 49 zijn er 71 voorstellingen uitgevoerd;
Rotterdam	- i.p.v. 10 zijn er 5 voorstellingen uitgevoerd;
Den Haag	- i.p.v. 5 zijn er 2 voorstelling uitgevoerd;
Utrecht	- i.p.v. 8 zijn er 4 voorstellingen uitgevoerd;
Buitenland	- i.p.v. 16 zijn er 11 voorstellingen uitgevoerd;

Ondanks de coullance van het FPK op de prestaties zetten we ze toch graag op een rij. De ondergrens van de output in 2021-2024 van de FPK is op 100 kleine zaal uitvoeringen per jaar gezet (of 50 grote zaal). We hebben dit jaar 122 behaald.

Heel bewust nodigen we de mensen uit de diverse gemeenschappen waarmee we werk maken, uit tussen het reguliere theaterpubliek. Bij ons geen premièreavond, maar een uitnodiging om een van de dagen te komen in een mengeling van bezoekers: WijkJury-leden, mannen en vrouwen van Ik Ontmoet Mij, de Marokkaanse queer gemeenschap, directie van fondsen, collega's in het veld, allemaal naast elkaar op de kussens bij Cheikhats. Al onze voorstellingen vonden voldoende en gevarieerd publiek en door nieuwe samenwerkingen, zoals met Julidans of IDFA, komen we nieuwe groepen tegen en weten we ze te behouden. En niet alleen met voorstellingen en doorlopende

iom

- totaal aantal trainingen | 235
- totaal aantal deelnemers | 231
- trainers | 9
- locaties | 7

Alzheimer sluisteren

- aantal events | 39
- aantal aanwezigen | 3408
- fluisteraars | 7 + Anne-Marth

sterstaks

- aantal events | 7
- aantal aanwezigen | 1435

wijkjury

- aantal wijkjury's | 22 jury's
- aantal juryleden in totaal | 258
- aantal voorstellingen in totaal bezocht | 271

projecten hebben we mensen aangeraakt. Ook in de digitale wereld hebben we onze community in het hart getroffen.

5.2. ONZE meest dierbare vreemdeling

ONLINE UITREIKEN

Het online hoogtepunt van dit jaar was wel dat we de 10K volgers op Instagram bereikten, in drie jaar tijd hebben we het aantal volgers laten groeien van een kleine 1000 naar het tienvoudige met aansprekende online content. Facebook had een bereik van 638.773, 136 % meer dan het jaar daarvoor. Alleen een uit het archief gedeelde column van Nazmiye Oral was al goed voor een bereik van al 553,5 duizend. Ook onze volgers op LinkedIn ziet een groei aan volgers (+50%).

Het is te merken dat onze doelgroep van Facebook aan het overstappen is naar Instagram, de gemiddelde leeftijd van onze volgers daar is gestegen van 25-44 naar 45-64. Daar hebben de meeste volgers (10K), het hoogste bereik (600K) en de meeste interactie

(8,6%). Er zijn drie uitschieters geweest: fragment uit Rijsen&Rooxman, DeDikkeMuiz&Sjors gedeeld rond Valentijnsdag, een fragment van Niet Meer Zonder Jou, een cross-post met Nazmiye en een tip uit het archief van de toko tijdens de zomerstop in augustus en een column van Nazmiye uit het archief over erbij horen in december.

5.3. ONZE meest dierbare vreemdeeling

MAILINGS VOOR IEDER WAT WILS

Een kleine 7000 mensen ontvangt met enige regelmaat onze nieuwsbrieven waarmee we ons werk delen, uitnodigen deel te nemen of inspireren. We nemen ons publiek in de nieuwsbrieven en magazines mee, alsof het een voorstelling is, langs de verhalen die we opdiepen en de foto's die onderdeel zijn van het werk. De nieuwsbrieven hebben een grote open-rate, die wat hoger ligt bij de nieuw gevormde segmenten (gemiddeld 38% t.o.v. gemiddeld 60%). Dat de hoogst geopende nieuwsbrief die over de ontvangst van de Cultuurfonds Prijs is, geeft een fijn gevoel: zoveel mensen die dat met ons willen vieren!

Dit jaar zijn we nog meer aparte mailings gaan opzetten voor specifieke doelgroepen: Je kan je inschrijven op de maankalender die Nazmiye bij elke volle en nieuwe maan maakt en we delen uit het archief de korte impressies die Adelheid schreef over de mantelzorg van haar moeder met dementie in de speciale Mam-mailings. Zo krijgt iedereen de informatie en inspiratie die die wil. De hoge open-rate (65-75%) van deze specifieke nieuwsbrieven getuigt hiervan.

5.4. ONZE meest dierbare vreemdeeling

VOLOP IN DE PUBLICITEIT

Dit jaar hebben we rond de 200 berichten met een bereik van 25 miljoen en een PR waarde van 6 miljoen gegenereerd. De belangrijkste zoektermen waren: Adelheid Roosen, Nina de la Parra Nazmiye Oral en Leendert Vooijce. Van de Volkskrant tot de Amsterdamse Uitkrant, via het Dagblad van het Noorden en Linda naar WINQ. Onze artikelen bestrijken vele regio's en vele doelgroepen. Uiteraard werd het bericht van het winnen van de Cultuurfonds Prijs overal opgepikt, de primeur was voor het NPO radio 12:00 journaal. Op nationale televisie en radio

kwamen onze makers voorbij: Adelheid en Leendert in Boedhha in de Polder en Adelheid schoof aan tafel bij Kunststof op Radio NPO 1. De pers in Suriname volgde de voorstelling Geyersvljijt, 1 Deur Verder op de voet met mooie items over onze wijktoer.

5.5. ONZE meest dierbare vreemdeling

TEAM IN ONTWIKKELING MET BLIK OP DE TOEKOMST

Dit jaar hebben we in Demelza Janmaat een nieuwe collega verwelkomd, die als coördinator van de marketing en communicatie-afdeling alles in goede banen leidt. Met haar frisse blik heeft ze een vers merkdocument en huisstijlgids ontwikkeld, waarin doelgroep, identiteit, en tone of voice zijn vastgesteld. Het team heeft zo een goede basis om verder te werken aan de speerpunten voor komend jaar. We willen ook uitreiken naar een jongere, diverse doelgroep door meer videocontent te ontwikkelen en beschikbaar te maken op ons YouTube kanaal. Het werken met segmenten zetten we door met het toespitsen van

mailings op specifieke doelgroepen en hier herkenbare formats voor te ontwikkelen. Ons digitale huis, de website, krijgt een upgrade, waardoor het gebruikersgemak en de vindbaarheid worden geoptimaliseerd. We zetten Female Economy neer als een beweging, een community door onze manier van werken via de mensen achter Female Economy voor het voetlicht brengen. De afzonderlijke makers en projecten krijgen een eigen marketing- en PR strategie, zodat het werk het licht krijgt dat het verdient. We gaan door met aanhaken bij de actualiteit en onze content afstemmen en bijsturen op basis van rapportages.

6. HERONTDEK JEZELF IN DE OGEN VAN DE ANDER partners + kompanen

We werken met een enorme hoeveelheid betrokken partners die wij graag uitlichten per project:

DOORLOPENDE PARTNERS & KOMPANEN 2023

|InternationaalTheaterAmsterdam|TheaterBellevue|DeBalie|mugmetdegoudentand|
WATWEDOEN|AnneMeiTheUniversiteitVanAmsterdam|PodiumMozaiek|AmsterdamseHoge-
schoolvoordeKunsten|AmsterdamsFondsvoordeKunst|FondsPodiumKunsten|Poli-
tieRotterdam|StudioDriesVerhoeven|Schweigman&|ViaRudolphiProducties|GemeenteAm-
sterdam|StadsdeelNoord|StadsdeelOost|STadsdeelNieuwWest|NederlandsTheaterFes-
tival|DeFamilie|Human|TomTit|TheaterDeMeervaart|UrbanResort|Kansfonds|Ingejan-
LigthartSchenkHetAmsterdamseBostheater|Oxville|StadsdeelZuidoost|JuliDans|
ROCAmsterdam|Bos&Lanting|StichtingCongada|TransUnitedEurope|TransSafeSpace|
StadsherstelAmsterdam|Museum'tKromhout|ImagineIC|NoLimit|Vrouw&Vaart|IDFA|
UrbanResortDeVlucht|SamenSterkVrouwenWest|FondsvoorCultuurparticipatie|Kansfonds|
HetCultuurfonds|CultuurAcademy|TheaterBellevue|ICKAmsterdam|Nationale-
OperaenBallet|JanAndreae|DennisMolendijk|Toneelmakerij|NAPK|DaThO|Georgeen
EranProducties|Likeminds|GeneratorWest

INTERNATIONALE PARTNERS & KOMPANEN 2023

|SpectaclesPourTousTangerMarokko|DarnaTangerMarokko|KabarehCheikhats-
RabatMarokko|GhassanElHakimaCasablancaMarokko|AmineNaouniCasa-
blancaMarokko|LaCinémathèquedeTangerYtoBarradaTangerMarokko|Fedwa-
MiskCasablancaMarokko|ZouheiraitBenjedidiSaléMarokko|NederlandseAm-
bassadeMarokko|CinemaSalaamBakuAzerbeidzjan|MaryamNamazieLonden|

NederlandseAmbassadeMarokko|NederlandseAmbassadeSuriname|NydiaBreeveltSuri-
name||ChantalRijkerSuriname|StichtingWiOsoSuriname||YoungProfessionals-BryanvanhetKrui-
js|UltimatePurposeMaggySchmeitzSuriname|VlaamstheaterfestivalBrusselAntwerpenGentBelgie

IK ONTMOET MIJ

|StadsdeelNieuw-West|VrouwenVaart|MannencentrumDaadkracht|Dock|Nisa for Nisa|Achter-
stands Ondersteuning Fonds|GGZ inGeest|Buurtzorgt|GGZAmsterdam|Eigenwijks|
SEZOMaatschappelijke Dienstverlening|Gezondheidsambassadeurs|WelzijnopRecept|
HuisartsenpraktijkMeijman&PijbesOsdorp|GezondheidscentrumSlotermeer|Diëtistenprak-
tijkDeZoeteAppel|FysiotherapiepraktijkOsdorp|huisartsReindsSlotermeer|huisarts-
HogewindOsdorp|huisartsenPosenHovingGeuzenveld|huisartsScheeresOsdorp|huisarts-
CourantSlotermeer|huisartsVanStaalensSlotermeer|huisartsVanHeerdeSlotermeer|huis-
artsenpostSlotermeer|huisartsScheepersOsdorp|huisartsBarayaOsdorp|huisartsVan-
MaanenSlotermeer|huisartsGilani&SlooterSlotermeer|FysiotherapeuteBernadetteHoy-
erGeuzenveld|huisartsPastoorOsdorp|FysiotherapieGeuzenveld|huisartsWaterhoekOs-
dorp|huisartsThielOsdorp|huisartsAverroesOsdorp|huisartsVisserGeuzenveld|Psychi-
atrischeverpleegkundigenNieuw-West|Prezens|PPIGemeenteAmsterdamTeamActiver-
ingNieuw-West|TriasPedagogica|buurtkamerGeuzennest|TanteAlie|huisvandeWijkDe
Honingraat|huisvandeWijkHetAnker|Multibox|Zaam|PijncentrumOLVG|SanitasPsychiatrie|
VrijeUniversiteit|MariannevanElteren|GGDAmsterdamMiriamGroenhof|Thrive|
Elaa|huisartsenpraktijkHendriksTempelman|huisartsartsenpraktijkJonkerKoetsier|huisarts-
Jans|huisartsKinders|GBPraktijkNoord|huisartsengroepTuindorpNieuwendamAmsterdam-
Noord|GGZ-PraktijkNoorderlingen|huisartsenpraktijkBerghuis|huisartsenprak-
tijkNeijens|GezondheidscentrumBannBuiksloot|huisartsenKadoelerbeek |ARKIN||I-PSY|Sag-
Amsterdam|Doras|huisvandeWijkWaterlandplein|huisvande
WijkdeBanne|Buurthuis van der Pek|SteunvrouwenDoras|WijktafelsNoord|
ParticipatiecentrumEvaenAdam|StichtingMalak|BuurtkamerDeKleineWereld|Stichting Cleo-
patra|VrouwennetwerkAmsterdamNoordNoordse Vrouwen|CIVIC|RedAmsterdamNoor-
d|HetGroeneVeld|TransUnitedAmsterdam|BroedplaatsDeVlugt|CinemaDe Vlugt|Urban
Resort|StadsdeelNieuw-West|StadsdeelNoord|CascoLand|FrascatiLodewijkvanDeysel-
buurt|huisvandeWijkDeBuurtzaak|Vooruit|SPEAmsterdam|huisartsen Meteorensingel|Dock-
deSpotGeuzenveld|PraktijkOndersteunerWelzijnKleinGooioord|Combiwel|huisartsenaanhet
Park|GGZinGeestNieuweValerius|SamenkappenBuurtwerkkamerGeuzennest|SAGNieuw-
West|Cordaan|Psyq|Ouder-enKindteamGeuzenveld/Slotermeer|FACT-teamsOsdorpen-
Geuzenveld|huisartsenomdeHoek|huisarsHeun|huisartsAllardNoë|ElenceWelzijnopRe-
cept|huisartsenMennink&TerHorst|OLVGAmsterdam|AGBPraktijkNoord

WIJKJURY'S & KOMPANEN

|WijkJuryAmsterdammetTheaterBellevue|InternationaalTheaterAmsterdamTheaterDe-

Wijk Jury

MeervaartPodiumzaaik|WijkJuryAmsterdamMUZIEKmetMuziekgebouwaanhetIJ|WijkJury-UtrechtmetTheaterUtrecht|WijkJurySchiedammetTheateraandeSchie|WijkJuryPurmerend-metTheaterDePurmaryn|TheaterDeVerbeelding|WijkJuryPurmerendJONGmet|TheaterDePurmaryn|TheaterDeVerbeelding|WijkJuryMaastrichtmetOperaZuidTheateraanh-Vrijthof|WijkJuryEnschedemetWilminktheaterenMuziekcentrum|WijkJuryDeventermet-DeventerSchouwburgMimik|WijkJuryDenHaagmetHetNationaleTheater|WijkJuryBredamet-ChasséTheater|WijkJuryAmersfoortmetStichtingDeBühneDeLieveVrouwFlintKade|Wijk-JuryVeenendaalmetStichtingDeBühneLampegië|WijkJuryDenHaagJONGmetRabarber|WijkJuryMaastrichtmetOperaZuidTheateraanhVrijthofParkstadLimburgTheater|Wijk-jurySchiedamJONGmetTheateraandeSchie|WijkJuryAlphenmetCastellum|WijkJuryAlphen-JONGmetCastellum|WijkJuryAssenmetDNK|WijkJuryRotterdammetPodiumIslemundaLuxorTheaterMaaspodium|WijkJuryGentmetTheaterFestivalBelgie|WijkJuryAntwerpenmet-TheaterFestivalBelgie|WijkJuryBrusselmetTheaterFestivalBelgie

ALZHEIMERFLUISTEREN & KOMPANEN

NoorderpoortcollegeGroningen|AP91|AtelierJoepvanLieshout|Stad-huis Zwolle|UniversiteitGroningen|ZorghuisWiemersheerd|Verpleeg-huisHellendoorn||HanzeHogeschoolGroningen|VWS|Prof.Dr.AnnemeiTheVU|Alzheimer-cafees|AlzheimerNederland|VillaTrøstDordrecht|Prof.DrAnneGoossensenUniversiteit-voorHumanistiek|HugoBorst|DeFamilie|Zij Spreekt|Windesheim|Deltaplan|ErasmusUni-versiteit|WHZHumanitasDeventer|AlzheimerNederland|GraafschapcollegeDoetinchem|ZorggroepGroningen|OdenseHuis|WooncentrumSamen|OBAAOosterdok|OBABosenLom-mer|OBASpaarndammerbuurt|WijkhuizenNieuwWest|WonenbijSeptember|Zorgcentrum-St.Anna|BibilotheekStadskamer|BibliotheekWest-Achterhoek|ZorggroepApeldoorn|PastoraatOudeWijken|ZorggroepAlmere|AlbedaCollege|MensoAltingCollege|Zorg-opleidingHBODrechtsesteden

7. DE ZAKELIJKE + FINANCIËLE BEWEGING

SWOT ARTISTIEK | STERKTES

PIONIERSCHAP

Female Economy is altijd bezig met vernieuwing, innovatie en zelfontwikkeling. Hierdoor bewegen we moeiteloos mee met de conjunctuur van de samenleving; het aanpassen op artistiek-inhoudelijk vlak is als een tweede natuur.

FLEXIBILITEIT

Innovatie gaat hand in hand met vernieuwen en flexibiliteit, onze makers hebben de afgelopen jaren laten zien dat zij ijzersterk zijn in het inzetten van hun eigen visie om alle kunstuitingen ondanks onverwachte omstandigheden tot uiting te brengen.

VEELZIJDIGE PARTNERS

Uiteenlopende partijen (nationaal en internationaal) blijven vragen om kennis over onze bijzondere methodieken over te willen dragen en hun voordeel te doen met onze expertise op het gebied van werken op onconventionele plekken en met een verscheidenheid aan deelnemers in diverse samenstellingen.

TALENTONTWIKKELING

Er is oog voor talent, ontwikkeling en ondersteuning; Female Economy weet met enthousiasme nieuwe inzichten, vakmanschap en kennis over te brengen op anderen, in het veld, in de wijk en bij theateropleidingen. Dit blijft niet enkel in de artistieke hoek, want ook aan de zakelijke kant wordt er geïnvesteerd in groei van talenten.

SAMENWERKING REPETITIEVLOER EN KANTOOR

De artistieke en zakelijke leiding zetten verschillende tools in om van de werkvloer een repetitievloer te maken, door coaching, persoonlijke zoektochten, bij elkaar in adoptie gaan, allemaal opdat zij als een geheel bewegen en er geen scheiding ontstaat, omdat het kunstwerk geleefd wordt door iedereen.

ORGANISCHE GROEI

De voortgang en groei van processen en voorstellingen gaat dan ook organisch; het een volgt inhoudelijk uit het ander.

SWOT artistiek | ZWAKTES

INTENSITEIT VAN HET WERK

van het werk. Het intense hand- en detailwerk is de basis waarop elk project van Female Economy, maar ook de omarming van eenieder met wie we werken, wordt gerealiseerd. Dit brengt met zich mee dat tegenover dit zeer arbeidsintensieve werk niet altijd genoeg rust te vinden is.

AFHECHTING

Female Economy moet leren steeds zgn. contractuele afspraken te maken intern, wie doet wat en wie is waar verantwoordelijk voor. In een klein team met grote ambities is het ook nodig om te begrenzen en af te hechten voor het beste resultaat.

ONWENNIGHEID BUITENWERELD

De flexibiliteit en innovatie die wij als kracht hebben kan voor de buitenwereld soms onwennig zijn en onzekerheid oproepen omdat het ongekend is. Soms is het gevolg dat er met vertragende bureaucratie wordt geantwoord, daar waar Female Economy juist dwars door de regels heen wil gaan met eenvoudigere oplossingen.

7.1. DE ZAKELIJKE + FINANCIËLE BEWEGING

SWOT analyses

De risicoanalyse vanuit de Governance Code Cultuur (de risico pannenkoek-tool) geeft op de punten strategie, governance, financiën en operationeel de kwalificatie 'weinig kans/kleine impact'. Door de flexibiliteit van onze organisatie hebben we afgelopen jaren gezien dat we risico's aan kunnen, snel kunnen schakelen naar nieuwe concepten en verschillende toekomstscenario's kunnen uitwerken die met de veranderende tijd meegaan. Deze eigenschap om risico's en bedreigingen in ons voordeel te laten werken is een kracht waartegen de onderstaande SWOT-analyse (Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats) ook gelezen moet worden. In grote lijnen is deze dan ook niet veel anders dan in 2022.

SWOT artistiek | KANSEN

HET WERK IN DE WERELD LEGGEN

Zoals het verstevigen van onze aanwezigheid in de wijken en buurten van Nederland, en ook internationaal, en het intensiveren van diversiteit, inclusie en fair practice. Deze centrale uitgangspunten verdienen ook sectorbreed nog meer aandacht.

POSITIE VERSTEVIGEN

Binnen het kunstenveld en daarbuiten; de dialogen in het veld op te zoeken, masterclasses te geven, workshops te bieden, rituelen te ontwikkelen, het gedachtegoed verspreiden.

SAMENWERKING NIEUWE GENERATIE

Er liggen kansen met de nieuwe generatie kunstenaars voor wie het vanzelfsprekend is kunst en andere domeinen te ontschotten, te verbinden of te mengen.

ANDERE KUNSTVORMEN EXPLOREREN

Ook liggen er kansen bij het vinden van meer kunstvormen waarin het publiek werkelijk een verandering ondergaat, waarin er een intern gevoel en beleving zodanig wordt aangesproken dat er een blijvende metamorfose bij het individu plaatsvindt.

NIEUWE VLOEREN BESPELEN

Er zijn mogelijkheden andere vloeren te bespelen, van politieke podia, tot museale settings en van kantoren tot nieuwe buurtplekken.

SWOT ARTISTIEK | BEDREIGINGEN

NIET SYNCHROOM

Het lange termijn en beleidsmatig denken om verduurzaming van kunstprojecten te realiseren loopt niet altijd synchroom met de subsidie- en regeerperiodes. Hierdoor kunnen processen schokken of kan het vooruitdenken tegengewerkt worden.

DWINGENDE REGELGEVING

De toenemende verantwoordingseisen voor de kleinste dingen en verslaglegging van elk proces, staan steeds meer de creatie, ontwikkeling en uitvoering in de weg van hetgeen waar het werkelijk om draait, het artistieke werk, het maak- en creatieproces.

ANGST VOOR KUNSTENAARSATTITUDE

Hoewel je steeds vaker ziet dat bedrijven en organisaties juist op zoek zijn naar een kunstenaars-attitude weet men vaak nog te weinig de kunsten als dynamisch 'voorstel' te integreren. De mens in het algemeen laat toch nog moeilijk de stap naar verandering toe om de repetitie-ruimte-mentaliteit op de werkvloer te integreren.

SWOT FINANCIËEL ECONOMISCH | STERKTES

ERKENNING METHODIEK

Onze werkwijze wordt er- en herkend door gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen en andere (maatschappelijke) organisaties. Hierdoor worden we nog steeds in toenemende mate gecontacteerd om hulp te bieden, adviezen te geven op het gebied van diversiteit en inclusie, (feminien) leiderschap, verbreden van horizons en onderzoek te doen naar spanningsvelden tussen systeem – en leefwerelden. Wij helpen mee aan het bewustzijn en overbrugging op deze gebieden.

ONDERNEMERSCHAP

De erkenning levert voor ons een sneeuwbaaleffect op waardoor ons ondernemerschap en de projecten steeds meer onafhankelijkheid creëren.

GEZOND EIGEN VERMOGEN

We starten projecten soms nog vanuit onzekerheid of het gemaakt kan worden. Daarnaast werken we naast professionals ook veel met vrijwilligers. Dit vergt soms intensievere communicatie en organisatie. Wij houden daarom altijd financieel economisch rekening met uitval, onvoorziene situaties en vertragingen.

FINANCIËLE PROCESSEN EN PLANNINGEN

Female Economy houdt nauwkeurig haar planningen bij met de daarbij behorende financiële raamwerken en passen deze aan waar nodig. Hierdoor is de organisatie in controle en kan er bijgestuurd worden als dat nodig blijkt. Zo kunnen de artistieke en financiële processen goed op elkaar worden afgestemd en eventuele risico's snel aangevoeld en gewaarborgd worden.

SWOT financieel economisch | ZWAKTES

INTENSIEVE PROCESSEN

Het intensieve en lange proces, het uitgebreide voorwerk en de in detail uitgevoerde concepten van onze projecten waardoor onze methodieken en vormen zo succesvol zijn, resulteert in een diepte-investering in tijd en middelen. Ondernemen en aanvragen van subsidies moeten daarom hand in hand blijven gaan om onze activiteiten te kunnen financieren.

AFHANKELIJKHEID SUBSIDIES

Naast de vierjarige Kunstenplansubsidie, zijn we ook afhankelijk van overige publieke en private subsidies.

LAST MINUTE BESLUITEN

Een aantal doorlopende projecten kunnen enkel doorgang vinden als er externe financiering voor is aangetrokken. Aangezien deze subsidies en fondsen jaarlijks moeten worden aangevraagd, weten wij pas kort tevoren of een project doorgang kan vinden wat een risico's met zich meebrengt in het contracteren van personeel voor deze projecten.

SWOT FINANCIËEL ECONOMISCH | KANSEN

NIEUWE FINANCIERINGSMOGELIJKHEDEN

Door het open gesprek te blijven aangaan en het actief benaderen van relaties en andere potentiële partijen proberen we te bouwen aan een substantiële en stabiele vorm van financiering buiten de reguliere subsidies om.

SAMENWERKINGEN

Door samenwerkingen aan te gaan met andere organisaties binnen en buiten de kunst- en cultuursector bouwen we aan een gegronde positie en profiteren we van elkaars kennis, capaciteiten, talenten en ervaringen.

POTENTIEEL PUBLIEK, AMBASSADEURS EN DONATEURS

Er is een groot nog niet ontdekt gebied aan potentieel publiek, ambassadeurs en donateurs waarin nog veel contacten gelegd kunnen worden. Om deze groep aan te spreken moeten we hun kringen en bubbels doorbreken en binnendringen om meer toegang te krijgen tot andere werelden en andere samenwerkingspartners.

INTERNATIONALE VERSPREIDING

Door de universele thematieken in het werk en de roep om onze maakmethodiek is er nog veel mogelijk op internationaal gebied.

SWOT financieel economisch | BEDREIGINGEN

SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN FONDSSEN EN SUBSIDIES ZWAKTES

Er is een tendens ontstaan dat fondsen en subsidiënten hun doelstellingen vernauwen waardoor het steeds moeilijker wordt om projecten met een brede opzet te ontwikkelen. Ook moet er specifiek met doelgroepen gewerkt worden om financiële ondersteuning te kunnen vinden.

BALANS MIDDELEN EN WERK

De balans vinden tussen onze bijzondere werkwijze, waarin er tot in detail en met veel zorg heel veel voorbereidend werk en research wordt gedaan (gekoppeld met fair practice), met het zoeken naar de financiële ondersteuning daarvan door fondsen en andere middelen, vergt veel tijd en werk en de resultaten zijn niet altijd vanzelfsprekend.

GEPOLITIEKE DREIGINGEN

De oorlog in Oekraïne, de oorlog in Gaza, de energieprijzen, de hoge inflatie en dat wat we niet weten, zorgt voor onzekerheid.

POLITIEKE VERSCHUIVINGEN

Het veranderende klimaat ten aanzien van het belang van kunst en cultuur vormt een onzekerheid voor de toekomst.

7.2. de zakelijke + financiële beweging

TOELICHTING FINANCIËLE POSITIE FEMALE ECONOMY 2023

Het jaar 2023 is afgesloten met een negatief resultaat van - € 154.003 daar waar we in de jaarbegroting uitgaven van - € 225.000. Dit verschil is te verklaren door toekenningen van aanvragen en gewijzigde projecten welke hieronder zullen worden toegelicht. Het negatieve resultaat wordt onttrokken aan de bestemmingsreserves.

Het saldo van het eigen vermogen van de stichting per 31-12-2023 bedraagt € 598.494

Hieronder volgt de analyse van de jaarcijfers 2023. Overigens worden in de verschillenanalyse normaal gesproken de werkelijke kosten afgezet tegen de FPK-begroting die we bij de indiening van het kunstenplan 2021-2024 hebben overlegd. Het format van de FPK-begroting, een gemiddelde begroting over vier jaar, wijkt van nature af van de werkelijke jaarbegrotingen die worden bepaald door de omvang van de producties. Het gevolg is dat de verschillenanalyse op basis van de FPK-begroting geen goede weergave geeft. Daarnaast is de ingediende FPK-begroting op basis van het aangevraagde subsidiebedrag van € 700.000 opgesteld, terwijl het werkelijk toegekende subsidiebedrag van het FPK € 500.000 bedraagt. Hierdoor zullen de verschillen tussen de begroting en de werkelijke baten en lasten een vertekend beeld weergeven.

VERSCHILLENANALYSE BATEN

In vergelijking met de jaarbegroting is het totaal van baten licht gestegen, met een kleine 6%. Daar waar we € 1.376.188 in de jaarbegroting noteerden, kwamen we uit op een totaal aan baten van € 1.454.504.

De eigen inkomsten zijn t.a.v. de jaarbegroting 12% hoger, we ontvingen een subsidie vanuit Fonds voor Cultuurparticipatie voor ons project in Suriname die we niet hadden begroot. De middelen die we in 2022 doorschoven vanuit het KansFonds zijn in 2023 zoals gepland, besteed aan Wij Ontmoeten Ons en Ik Ontmoet Mij Trans personen.

Doordat we in het kader van de meerjarige activiteitensubsidie minder subsidie toegekend hebben gekregen dan initieel aangevraagd bij zowel FPK als AFK, zijn we meer gaan inzetten op het aanvragen van overige financiële steun zoals bijvoorbeeld projectsubsidies vanuit de gemeente voor het project Ik Ontmoet Mij. Zodoende is het verschil van het totaal aan publieke subsidies en bijdrage ten opzichte van de begroting niet dermate groot.

VERSCHILLENANALYSE LASTEN

Het totaal aan lasten van € 1.615.355 is een kleine € 15.000 hoger dan begroot in de jaarbegroting. In de beheerslasten personeel is een daling van een kleine 30% te zien t.a.v. de begroting. Dit heeft als oorzaak dat besloten is, na navraag ook bij andere gezelschappen, om

de marketinglasten personeel te noteren bij de activiteitenlasten en niet als beheerskosten op te voeren. De beheerslasten drukken voor 23% op de totale lasten van de organisatie. Op de activiteitenlasten is hierdoor ook een verschuiving te zien binnen de marketingkosten, begroot werd € 51.827 op de voorbereidende kosten, maar in werkelijkheid werd dit € 152.811. Daarnaast zit er een verzwaring op de kostenpost artistiek kader en een vermindering op de post productie en techniek. Na het besluit van Ola om als zelfstandig kunstenaar vanaf april 2024 verder te gaan, hebben wij de plannen in 2023 aangepast. We hebben ingezet op een verdere en verdiepende samenwerking met onze makers Leendert, Nazmiye, Myriam en Anne-Marth, om zo deze makers meer verantwoordelijkheid te geven voor de toekomst naast Adelheid als artistiek leider van het gezelschap.

De activiteitenlasten materieel zijn 28% hoger uitgevallen dan begroot, de kosten van Vrouwen in Bad waren over de hele linie een zwaardere post dan op voorhand deed vermoeden. Van gas, water en licht tot huur van materiaal, alles was en werd duurder. Daarnaast hebben we stevigere marketingkosten gehad, bijna het dubbele van wat er was begroot. We investeerden dieper in off- en online campagnes, fotografie en sociale media. Als voorbeeld; de vergroting van de WijkJury van 14 naar 22 betekende voor de fotograaf 130 extra portretten en groepsfoto's, voor de ontwerper acht nieuwe ontwerpen van flyers, acht extra prints van banieren en vele extra vrouw-uren. Daarnaast hebben we in 2023 een marketingexpert ingezet om meer te werken naar lange lijnen en strategie. Deze meerkosten hebben we kunnen bekostigen d.m.v. de reserve die hiervoor was opgebouwd.

RATIO'S

De liquiditeit, € 993.664 (vlottende activa) / € 402.173 (kortlopende schulden), bedraagt 2,47 waar minimaal 1,2 gewenst is.

De solvabiliteit, € 598.494 (eigen vermogen) / € 431.327 (totale passiva – eigen vermogen), van 1,48, een quotiënt ver boven 0,10, geeft aan dat onze organisatie een laag risico oplevert en dus in staat is om op korte en lange termijn aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen.

TOELICHTING EIGEN VERMOGEN

Wij hebben op dit moment een gezond Eigen Vermogen. Het vermogen bestaat uit twee delen;

1. Algemeen Reserve

Het saldo van de algemene reserve bedraagt € 448.713. Deze reserve is opgebouwd om diverse risico's af te dekken. Wij werken vaak in de wijken met risicovolle projecten waar we op voorhand veel meer geld aan kwijt zijn dan aan 'reguliere' theatervoorstellingen. Je weet op voorhand nog niet wat je tegenkomt: je doet eerst uitgebreid research en maakt en bouwt tijdens deze belangrijke periode aan het project. Een voorbeeld: kunnen we via via huizen vinden in de wijk om deze maanden in te wonen of zijn we genoodzaakt te huren: kunnen we het af met Adelheids creativiteit die naast de regie ook de vormgeving

doet of zijn het kale plekken waar nog een bouwteam naar toe moet; redden we het om samen met mensen uit de wijk te koken (lees: 80 monden voeden voor een langere periode) of moet er een cateraar ingehuurd worden, enzovoort. We werken met heel veel mensen, van vrijwilliger tot professioneel, van dakloze en azc-er tot hoogleraar aan de universiteit. We hebben het elke keer gered, maar we nemen ook steeds weer dat risico en daarom willen wij een reserve hebben om deze uitdagende projecten vol verve te kunnen beginnen en door te kunnen zetten. Adelheid Roosen, directeur bestuurder én grondlegger van Stichting Female Economy, heeft daar altijd enorm op toegezien en ferm beschermd. Het geeft de kunstenaar de vrijheid en ruimte met de wetenschap dat het financieel veilig is.

Daarnaast heeft de hoogte van dit algemeen vermogen ook te maken met fair practice, mochten we onverhoopt tegenvallers hebben, subsidies die niet worden toegekend, projecten die geen doorgang kunnen vinden, dan hebben we middelen om alsnog iedereen te kunnen betalen. De vaste kern is relatief klein en we hebben daarnaast een grote schil aan zzp-ers en losse contracten wat ook risico's met zich meebrengt die je wil kunnen afdekken.

2. Bestemmingsreserves

Ook hebben wij een aantal bestemmingsreserves in het eigen vermogen opgebouwd, Wij zijn van mening dat een reserve in het algemeen vermogen van een kleine € 450.000 op een gemiddelde jaarbegroting van € 1.5 miljoen een gedegen bedrag is om risico's mee af te kunnen dekken. De bestemmingsreserves die gealloceerd zijn vormen daarnaast de investering die we kunnen doen op de voorgenomen plannen uit 2023 en in 2024:

- Bestemmingsreserve FPK - € 126.468

Inzet voor rituelenonderzoek en uitvoering verzelfstandiging van het gezelschap in 2024

- Bestemmingsreserve: De Marathon - € 23.313

Het negatieve resultaat van 2023 wordt deels gedoteerd uit deze bestemmingsreserve (was € 137.315) met een bedrag van € 114.002 waardoor deze reserve een huidig saldo heeft van € 23.313.

Begin 2022 is besloten het project De Marathon te annuleren, het restant van de reserve werd in 2023 ingezet voor het onderzoek en research dat we deden voor rituelen in de samenleving en in de wereld, waarmee we in 2024 proeven gaan doen in de praktijk.

- Bestemmingsreserve: PR en Marketing - 0

Binnen dit lopende kunstplan investeert Female Economy in menskracht en online marketing. In 2023 hebben we een persmanager ingezet, hebben we geïnvesteerd in sociale media en konden we de reserve inzetten op de toenemende marketingkosten van de grootgegroeide WijkJury. De reserve van € 25.000 is hiermee opgenomen en komt op 0 uit.

- Bestemmingsreserve: Internationalisering wijkwerk - 0

Deze reserve is opgenomen ten behoeve van Geyersvleijt, 1 Deur Verder (september 2023) en het daarbij behorende veldwerk in april 2023. Daarnaast is een deel ingezet voor een adoptie workshop in Casablanca (november 2023). Hiermee komt deze reserve ook op 0 uit.

Overzicht Reserves

Verwachte eindstand reservepositie per ultimo

2023 € 600.000

2024 € 450.000

We zijn verheugd en dankbaar met hoe we onze artistieke missie en visie, de bedrijfsvoering en het financiële beleid kunnen uitvoeren met alle mogelijkheden die we daarvoor tot onze beschikking hadden en hebben en met onze drive om al onze projecten professioneel en gelardeerd met onze pioniersgeest, te blijven ontwikkelen.

Continuïteit

In 2020 heeft Female Economy een aanvraag ingediend voor meerjarige subsidiëring 2021-2024 bij het FPK en het AFK. Deze aanvragen zijn beiden gehonoreerd voor respectievelijk € 500.000 en € 335.000. Tot het einde van dit kunstenplan is de continuïteit van Female Economy hierdoor gewaarborgd. In 2023 en 2024 zullen wij ons weer inzetten voor de aanvragen voor het volgende kunstenplan 2025-2028.

7.3 de zakelijke + financiële beweging WERKGEVERSCHAP, OPDRACHTGEVERSCHAP EN FAIR PRACTICE

Goed werkgeverschap betekent voor Female Economy verbindend samenwerken, gebruik maken van elkaars talent en kwaliteit, samen een veilig klimaat creëren, verantwoordelijkheid nemen over je eigen functie en taken, het volgen van de CAO. Maar ook zorg dragen voor bijvoorbeeld; goede verzekeringen, op orde houden van je protocollen, ruimte maken voor scholing en ontwikkeling en regelmatige functioneringsgesprekken.

Organisatie en Governance

Raad van Toezicht

Carolien Gehrels	(Global director energy transition bij Arcadis)	voorzitter
Erik Varwijk	(Adviseur en bestuurder)	lid
Abdel Nassiri	(Communicatieadviseur HVA)	lid
Nadia Moussaïd	(Presentator en Televisiemaker)	lid

Directie

Female Economy heeft een driekoppige directie, waarvan een statutair benoemde bestuurder.

Adelheid Roosen	algemeen directeur bestuurder
Ola Mafaalani	artistiek directeur (tot 1 april 2024)
Bregtje Angenois-Bos	zakelijk directeur

Beloningsbeleid & WNT

Leden van de Raad van Toezicht voeren hun functie onbezoldigd uit en ontvangen geen beloning of onkostenvergoeding.

Directie en werknemers van Female Economy vallen onder de CAO Toneel en Dans.

De Wet Normering Topinkomens is op Female Economy van toepassing omdat zij drie opeenvolgende jaren subsidies heeft ontvangen die € 500.000 per jaar bedragen en tezamen 50% van de opbrengsten vormen. En hoewel de stichting nu valt onder de WNT, is ook al te zeggen dat de salarissen zich ruimschoots binnen de norm bevinden en conform CAO zijn. 2021 is het eerste jaar geweest waarin de stichting boven de € 500.000 aan subsidie heeft ontvangen.

Code Cultural Governance

De Raad van Toezicht past de Code Cultural Governance toe.

De RvT houdt toezicht, de directie is verantwoordelijk voor de organisatie.

In 2023 heeft de RvT:

- 4 keer met de directie vergaderd
- 1 functioneringsgesprek gehad met de directeur bestuurder
- 3 keer de financiële stand van zaken doorgesproken
- Interne evaluatie gedaan
- Aanwezig geweest bij de uitreiking van de Cultuurfondsprijs
- Diverse keren aanwezig geweest bij voorstellingen en projecten
- Doorlopend contact onderhouden met de directie

De taken van directie en Raad van Toezicht zijn duidelijk vastgelegd in de statuten en reglementen volgens de aanwijzingen van de Governance Code Cultuur.

Coaching

In 2023 zetten we het personeelsbeleid voort zoals in 2022 en kijken we heel bewust naar de manier van werkgeverschap en leidinggeven. En ook bij nieuwe medewerkers en zelfs in sollicitatiegesprekken voeren wij de zienswijze van Brené Brown -onderzoekshoogleraar aan de Universiteit van Houston in de Verenigde Staten- door. Alle persoonlijke en individuele waarden van de medewerkers staan op een muurvullend vel geschreven in Adelheids karakteristieke handschrift op kantoor. We zetten in op kwetsbaarheid en empathie om ieders intrinsieke krachten tot uiting te laten komen op de juiste plek binnen de organisatie. Nog steeds grijpen we erop terug bij vergaderingen, brainstormen en overleggen om elkaar beter te (leren) begrijpen en ons te kunnen inleven in de belevingswereld van de ander.

We merken dat dit niet alleen helpt om het werkgeverschap meer kwaliteit te geven maar ook om de band tussen de medewerkers onder elkaar te versterken. In de woorden van Abida, trainer Ik Ontmoet Mij: **“Onze vergaderingen zijn altijd verrassend, je weet nooit wat er gaat gebeuren, maar het klopt altijd. We zijn als een puzzel: iedereen is een stukje en samen vormen we een geheel.”**

Systemisch coach Jan Andreae heeft in 2023 verschillende groepssessies gefaciliteerd, met het hele gezelschap samen, met het artistieke team en ook met de directie. We bouwen verder op, ‘wat is ieders rol’, ‘wat is je verantwoordelijkheid’, naar begrenzen en afhechten, naar hoe werk je vanuit het kunstwerk, tot hoe breng je de binnenwereld naar de buitenwereld. Sessies die iedereen de ruimte geeft om te spreken, te zwijgen, te luisteren en te voelen.

Adopties onder medewerkers

Ook gaan we, net als eerdere jaren, door met onze eigen Adoptie-methode, -de maakmethodiek die onder vele van onze voorstellingen, projecten en workshops ligt- onderling voortzetten. In Adoptie verweef je je eigen leven met dat van een ander. De creatieve botsing van beider levensscenario's vormt de basis voor een ontdekkingsreis. De Adoptiemethode kent vele verschillende vormen en formaten. Voor onze toko-adoptie, waarvan we zo'n drie rondes per jaar doen, werden collega's 1-op-1 aan elkaar gekoppeld, en lopen ze voor 2 dagen mee in elkaars persoonlijke of werkende leven. Ter afsluiting van iedere adoptieronde komen we samen voor een eindpresentatie – waar ieder duo, op theatrale wijze vormgeeft aan de verworven inzichten en bewustwordingen verkregen door de uitlevering van jezelf aan een collega. Wat er aan het licht komt wordt verwoord door Malika, Ik Ontmoet Mij-trainer en moeder van de wijk met haar koffieochtend: **“Of collega's nu ver of dichtbij, nieuw of al langer bij het gezelschap zijn, de energie is bij iedereen hetzelfde. De liefde is hetzelfde.”**

Fte's en nieuwe medewerkers

Stichting Female Economy had in totaal dit jaar 18 mensen in dienst. Op momenten dat wij volop produceren groeit ons team aanzienlijk met zowel mensen met tijdelijke contracten als met zzp'ers.

In 2023 heeft Female Economy als werkgever de volgende inzet gepleegd:

5,35 fte vast dienstverband

3,44 fte tijdelijk dienstverband

6,99 fte inhuurkrachten

2,89 fte vrijwilligers

Door deze vaste conjunctuur aan tijdelijke medewerkers hebben we een goed ontwikkelde onboarding procedure, deze passen we toe voor onder andere projectmedewerkers, vrijwilligers en stagiaires. We willen alle nieuwe en terugkerende medewerkers met liefde en warmte ontvangen. En dit gevoel blijkt wederzijds, veel van onze medewerkers komen terug in dienst, zoals bijvoorbeeld stagiairs die later vast bij de toko komen, of bij producties weer aan ons verbonden zijn, of medewerkers die intern doorgroeien naar andere posities. We hebben het digitale personeelshandboek geüpdatet, het on- en offboarding verder gefinetuned, we hanteren een grondige inwerkperiode en houden intensieve en persoonlijke gesprekken over de oorsprong van het werk en ons DNA waardoor een nieuwe medewerker zich snel opgenomen voelt.

Nieuw in de toko is de eerdergenoemde

Demelza Janmaat als coördinator Marketing & Communicatie

aangenomen, na het vertrek van Letice Braun, voor 4 dagen in de week. Stagiaires Ilse Lenstra, Roos Driessen en Francesca Albrecht hebben met ons gewerkt in verschillende projecten. Verder is het team gelijk gebleven.

Kennisoverdracht & ontwikkeling

We zetten ons actief in om kennis te kunnen overdragen binnen de sector, ook op jong talent. Zo dragen we bij aan een diverse, inclusieve en stevige cultuursector. Binnen

Female Economy hechten we veel waarde aan een actief stagebeleid en proberen we elk jaar stagiairs plekken te bieden om zich binnen onze organisatie te ontwikkelen. We stellen tijdens de stageperiode de juiste persoon aan om de stagiair te begeleiden en te helpen.

Stagiairs zijn vanaf moment één direct volwaardig onderdeel van ons team.

We moedigen onze medewerkers stevig aan zich te ontwikkelen en door te groeien, zowel binnen als buiten de organisatie. Het gebeurt regelmatig dat medewerkers op een andere positie worden ingezet of dat verantwoordelijkheden verschuiven zodat de taken beter passen bij de persoon in plaats van andersom. En ook, de bureaumanager en fondsenwerver doen mee aan het ritueel bij de voorstelling, de performancekunstenaar is ook onderdeel van het marketingteam, de redacteur gaat ook in adoptie om te voelen wat het werk is. Zo laten we kantoor en repetitievloer steeds bij elkaar in adoptie gaan.

Ook oud-medewerkers en stagiairs blijven vaak verbonden met onze organisatie, we zien iedereen links- of rechtsom weer terug.

Protocol Sociale Veiligheid

- Vertrouwenspersoon: vanaf december 2022 is er een nieuwe interne gecertificeerde vertrouwenspersoon, Lauren Rissik.
- Externe Coach: voor ieder bestaat de mogelijkheid om voor zaken die je liever buiten de organisatie wil bespreken coach Dennis Molendijk in te schakelen.
- Moresonline: voor ieder die vragen heeft of meer informatie wil kan daar naast ook terecht bij moresonline.nl, het onafhankelijk meldpunt voor ongewenste omgangsvormen binnen de culturele en creatieve sector.
- Gedrags- en veiligheidsprotocol: Het protocol ongewenste omgangsvormen is gemaakt, met de organisatie doorgenomen en besproken, door de Raad van Toezicht goedgekeurd en wordt nu bij alle overeenkomsten toegevoegd.
- Intern: wekelijks zijn verschillende overleggen (waarbij we doorgaans starten met een check-in), we maken tijd voor elkaar om alles te bespreken, van marketing tot zakelijk, van evaluaties tot artistieke inhoudelijk, van welbevinden tot wensen; alles wordt besproken.

Abdel Nassiri (lid van de Raad van Toezicht) heeft in 2022 een workshop gevolgd voor toezichthouders bij Stichting Sociale Veiligheid Podiumkunsten over sociale veiligheid en je rol daarin als toezichthouder.

Culturele Diversiteit & Inclusie

Female Economy is een thuis, niet alleen voor ons sterke team, maar ook voor bijvoorbeeld de Doula's –zij die voor anderen zorgen- uit de buurten, voor bezoekers, deelnemers en voor iedereen met wie wij werken. Voor iedereen die onderdeel wil uitmaken, wil bijdragen en meedoen proberen we ruimte te maken. Dit vertalen we ook naar ons vrijwilligersbeleid en in de doorgroeimogelijkheden en sijpelt ook door in onze publieksdemografie. We spelen niet enkel in de tempels van de samenleving, maar vinden onze weg ook naar de lokale parken, buurthuizen en onconventionele plekken. Daar zetten we overal onze stempel en daar mag iedereen bijzijn.

We trekken mensen met ons mee en introduceren een andere realiteit. Of deze migratie nou gaat van stadspodium naar een buurtruimte, óf juist andersom. Verhalen moeten uitgewisseld worden, groepen moeten gemixt worden en publiek moet opnieuw worden gekalibreerd.

Samenbrengen... Het gesprek aangaan... Nieuwe belevingen...

Op het gebied van de 4 P's (programma, partners, publiek en personeel) houden we continue zicht op daar waar verbeteringen mogelijk zijn. Zo zien we dat er extra inzet nodig is op diversiteit en inclusie op personeel aan de kantoor kant, waar we met elkaar over spreken en op verschillende manieren nieuwe medewerkers aantrekken.

Fair Practice

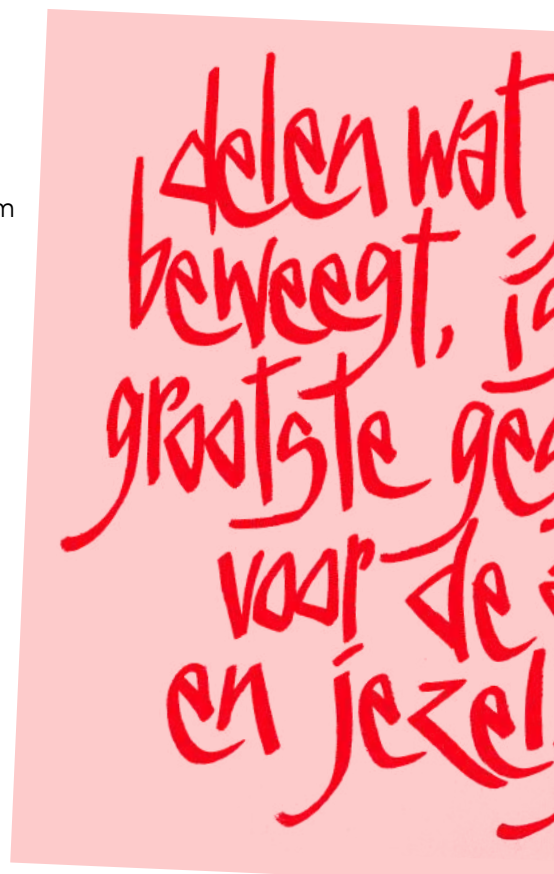
De directie en Raad van Toezicht hebben eind 2022 besloten om per 1 januari 2023 1,5% bovenop de indexatie van 2,5% van de CAO Toneel en Dans toe te voegen, om hiermee de stijgende kosten voor het personeel te compenseren. Deze extra indexatie gold en geldt zowel voor medewerkers in dienst als zzp-ers.

Fair Practice is een essentieel en centraal onderdeel van de bedrijfsvoering binnen en buiten de culturele sector. Het is een onderwerp dat al lang op de agenda's staat, omdat het een prangend vraagstuk is om aan te kunnen voldoen. Vooral in tijden van corona waarin redelijke vergoedingen voor zzp'ers al helemaal moeilijk bleken te zijn, hebben we evengoed de schijnwerpers op Fair Practice laten schijnen.

Female Economy is een klein en hecht team, dat zich uitbreidt zodra er producties en activiteiten zijn. Die warmte, liefde en toenadering die we tijdens het samenwerken voor elkaar voelen, zetten we ook door in onze Human Resource benadering. We willen onze medewerkers, zzp'ers, vrijwilligers, stagiairs en partners fair behandelen zodat ze zich bij ons veilig voelen en in de toekomst weer met ons willen werken, in fijne maar ook in moeilijke tijden. Zo bouwen wij met elkaar in volledige openheid en vertrouwen aan een duurzame toekomst.

Female Economy is aangesloten bij de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK), door middel van deze connectie staan we midden in het werkveld en kunnen we snel inspelen op de sociale ontwikkelingen en noodzakelijkheden. Zij voorzien ons van adviezen en richtlijnen zodat we precies weten wat er speelt en waaraan we moeten voldoen. Onze zakelijk directeur Bregtje neemt geregeld deel aan werkgroepen om vanuit de praktijk het veld te dienen, inspireren en ondersteunen.

De CAO Toneel en Dans die via het NAPK wordt onderhandeld met de werknemers-

organisatie(s) binnen de sector is voor ons van toepassing. Wij passen de regels vanuit de CAO toe op al onze medewerkers en hanteren hetzelfde voor onze zzp'ers (met inachtneming van de bijkomende lasten). Daarbij worden de indexeringen van de arbeidsvoorwaarden en loonontwikkelingen systematisch toegepast.

Verder geven we actief invulling aan de Code door een effectieve inzet en goed gebruik te maken van opleidingen en trainingen van medewerkers. We hebben een adequaat arbobeleid gericht op veiligheid en gezondheid op de werkvloer. Ieder heeft de mogelijkheid zich te scholen en ontwikkelen, dit wordt in elk functionerings- of

evaluatiegesprek als agendapunt meegenomen. Zo heeft Bregtje het programma Leadership Entrepreneurship Advancement Program gedaan bij Kennisinstituut de Baak -een opleiding die normaliter voor een stichting onbetaalbaar is, maar doordat er behoefte is bij dat soort trainingen ook iemand uit de culturele sector in de groep te hebben, kon zij op basis van kostprijs meedoen. Lauren Rissik, onze dramaturg rondde de geaccrediteerde opleiding voor vertrouwenspersonen af bij De Vertrouwenspersoon, volgens de eisen van het LVV.

Artistiek assistent Anne Heintz heeft een Masterclass Muzische Gesprek(s) Vormen bij de HKU gevolgd, de BHV-cursus is door meerdere medewerkers voltooid, het marketing team deed een aantal workshops via Cultuur Marketing en heeft door inzet van Natalie Bos een lange termijn strategie ontworpen, het artistieke team deed een verdiepende adoptie-workshop, Anne-Marth Hogewoning gaat een workshopreeks doen bij de Valeriuskliniek, Adelheid wil Frans leren voor het komende project in Tanger en zo lopen er nog verschillende wensen en trajecten voor de komende tijd.

De 'zakelijk leiders club 2.0' die Bregtje samen met andere zakelijk leiders van gezelschappen (Likeminds, Studio Dries Verhoeven, Amsterdams Kleinkunst Festival, Kalpanarts) heeft opgezet vergaart steeds meer momentum waarbij zij elkaar toetsen, helpen, en op de hoogte houden van alles wat relevant en interessant is of problemen die er spelen. Op dit moment werven we voor een nieuw lid. Daarnaast zet onze zakelijk leider zich in om samen met 9 andere culturele instellingen (Theater Bellevue, Likeminds, George & Eran Producties, Via Rudolphi, De Toneelmakerij, Schweigman&, WATWEDOEN, Nationale Opera & Ballet en ICK) nieuw zakelijk talent op te leiden i.s.m. de Cultuur Academy. Een jaar lang krijgt een trainee de mogelijkheid om met een combinatie van praktijk, theorie en coaching een nieuw netwerk te creëren en zichzelf te ontwikkelen tot zakelijk leider. Het traject Generator West is eind 2023 van start gegaan en voltrekt zich verder in 2024.

Rissik

innig

dankbar

FEMALE ECONOMY 62